

Redovna mesečna 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletna 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEČ

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 im 10.349 za inosrate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Vprašanje naših železničarjev

Vest, da je železniško ravnanje v Ljubljani na odredbo generalnega ravnateljstva odpuščilo okoli 3000 pogodbenih in sezonskih delavcev, da je ustavilo do nadaljnjega delo v signalni delavnici, pri čemer je prizadetih okoli 100 delavcev in da se ostalemu delavstvu na progah število delovnih dni zmanjša od dotedanjih 25 na 18 dni v mesecu, je našo javnost hudo prizadela. Ker si naša vlada ni vzela za cilj samo, da naše javno življenje, ki so ga bili prejšnji režimi zapeljali v brezplodno avtokracijo, normalizira, v smislu sodobne demokracije, ampak da vzporedno s tem ustvari tudi pogoje za dostojni življenjski standard predvsem našemu kmetu in delavcu, zato moramo o tej odredbi spregovoriti nekaj besed, ker se nam zdi umestna in je potrebna tako s tovrstne kritike, kakor reparacije v interesu države in tistih namenov, ki si jih je stavila vlada g. dr. Stojadinoviča za temeljito ozdravljenje in dvig vsega našega javnega življenja.

Gmotno stanje delavstva na naših železniških progah je od osvobojenja sem velik problem, ki se do danes ni zadovoljivo rešil. Medseprogovnega delavstva so mnogo slabše celo od med rudarskega delavstva. Za dobro in sigurno vzdrževanje naših prog je treba imeti stalno zaposlene vsaj tri delavce na vsak kilometer. Dejansko je število delavstva precej nižje. S tem, da je sedaj odpuščeno okoli 3000 pogodbenih in sezonskih delavcev, da se odpuščijo delavci v signalni delavnici in da bodo ostali progovni delavci delali samo 18 dni na mesec, torej dva dni manj, nego jim jamči delavski pravilnik, pa bo vzdrževanje naših prog padlo na stopnjo, ki mora imeti za naš železniški promet samo negativne posledice. Železnice v dravski banovini, ki so starejšega datuma, so potrebne stalnega vzdrževanja in popraviljanja. Krediti, ki so bili lansko leto odmerjeni za plače progovnemu delavstvu, že takrat niso zadostovali. Znašali so okoli 23 milijonov dinarjev, tako, da je moralo progovno delavstvo v zimskih mesecih počivati približno 15 dni vsak mesec. Kako bo zaposleno to delavstvo v zimskih mesecih letošnjega leta, če je po novi odredbi v najboljši delovni seziji zmanjšalo število delovnih dni od normalnih 25 na 17 dni? Ako pomislimo, da je povrh tega reduciranih 3000 delavcev, ki ne delajo stalno, potem si pač ne moremo predstavljati drugega, kakor da bo trpel največjo škodo naš železniški promet, ki za njegovo sigurnost je sedaj ni na razpolago minimum progovnega delavstva, kakor je to potreba. Imeli smo železniške nesreče v Hrašniku in Radovljici, kojih vzrok tiči v prvi vrsti v tem, da se praga spričo pomanjkanja delovnih moči in primerne zaposlitve ne more vzdrževati tako, kakor je to potrebno za vseskozi siguren razvoj našega železniškega prometa. Radi nezadostnega vzdrževanja prog se bo sigurnost prometa še zmanjšala ali pa bo železniška uprava morala zmanjšati brzino vlakov, ki je itak že danes daleč pod normalo.

Dejstvo pa je, da so železniške proge v dravski banovini, preko katerih teče in se razvija skoraj 90% mednarodnega prometa, visoko aktivne, zakaj računski zaključki kažejo, da prinaša železniški promet v naši banovini državi upravi letno 70 milijonov čistega dobička. Mislimo, da bi se od tega velikega plusa lahko zasiguralo par milijonov za to, da bi naše progovno delavstvo, in sicer tako stalno, kakor pogodbeno in sezonsko, imelo zagotovljeno v neki povprečni izmeri neprekinjeno delo ne samo v letnih, temveč tudi v zimskih mesecih zato, da bi se naše železniške proge vzdrževale v tistem stanju sigurnosti, ki je neobhodno potrebno. To pač zahteva prestiž naše države, ki je v najvišji meri interesirana na tem, da se osebni in tranzitni promet, ki teče po naši banovini in prevaža veliko število inozemskih državljanov in blaga, vrši brezhibno, s polno sigurnostjo in potrebno brzino ter udobnostjo, kar je vse odvisno od tega, kako se vzdržuje proga v pravilnem in dostojnem stanju. To tem bolj, ker je v vseh sosednjih državah železniški promet v vsakem oziru na vprav občudovanja vredni višini.

Zato, da se ta namen doseže, pa niso potrebni nobeni čudeži in izredne odredbe ter trud. Treba je samo ustvari red v poglavju, ki se tiče personalnega kreditiranja progovnega delavstva. Gradbeni oddelek generalne direkcije naših železnic še do danes ni normalno potrebnih službenih med progovnega delavstva skozi vse leto, kakor se je to storilo v ostalih resorih železniške uprave. Ne gre, da bi se iz kreditov za stalno delavstvo plačevali sezonski in pogodbeni delavci. Za večja popravila, od nosno za vzdrževanje in graditev novih železniških prog se morajo brezpogojno zagotoviti zadostni krediti za progovno delavstvo neza- visno od kreditov za stalno delavstvo. Vidimo torej, da je ves problem v tem, da se uvede red in da se ne šteti tam, kjer razmere neob- hodno zahtevajo vsot za redno vzdrževanje prog, kakaj to vzdrževanje je nujni predpogoj za železniški promet sploh, ki hoče biti sodoben in na višku ter zmogel napredka, ki ga zahteva naš čas, naše potrebe in prestiž naše države.

K temu pride še važen socialen moment. Rekli smo že, da je gmotno stanje našega progovnega delavstva nižje od meznega stanja trboveljskega rudarstva. Veliki plus, ki ga ima državna uprava od železniškega prometa v dravski banovini, zahteva ne samo, da se ta nizki življenjski standard ne zniža še bolj, ampak da se poviša. Zaradi tega pač ni v interesu države, da se sedaj s tako veliko redukcijo in znižanjem delovnih dni ustvarja za delovne moči, ki so dela zmogljive in voljne, tak položaj, ki ni v interesu države, najmanj pa v interesu sedanje vlade, ki si na vso moč prizadeva, da izboljša gmotno in moralno stanje naših delovnih stanov, da bodo vsi brez izjeme radevolje sodelovali na prospehu in napredku naše domovine. V času, ko se naša vlada trudi, da zmanjša brezposelnost, da ustavi proletarizacijo ljudstva in da z obsežnimi javnimi deli,

Še enkrat:

Vojaška zveza Dunaj-Berlin?

Kaj delata nemška vojaška misija na Dunaju in avstrijska v Berlinu? Razkritja romunskega poluradnega lista

Po podpisu avstro-nemškega sporazuma je dunajska vlada, kot je »Slovenec« takrat poročal, zanikala vest, da bi bil istočasno poleg političnega podpisani tudi vojaški sporazum o sodelovanju obeh armad v mirovnem, kakor v vojnem času. Sedaj pa prinaša romunski v francoščini izhajajoči »Le Moment«, ki črpa svoje informacije naravnost v romunskem zunanjem ministrstvu, naslednje zanimivo poročilo o vojaškem delu dunajskega sporazuma. Informacije romunskega lista ponatiskujemo in mu tudi prepuščamo odgovornost za njihovo verodostojnost.

Romunski »Le Moment« piše:

»Avstrija in Nemčija sta dve nemški državi. V zgodovini je bila včasih Avstrija pokroviteljica vseh nemških dežel, včasih pa Nemčija. Od časa do časa so izbruhle med njima tudi sovražnosti, toda nikoli niso dolgo časa trajale. Spori so ostali v strogem družinskem krogu. Po svetovni vojni je Avstrija padla v veliko bedo. Nikdo ni iskal njene družbe, samo Nemčija bi ji bila lahko pomagala, pa ji po besedah mirovne pogodbe ni mogla. Končno se je odločil Mussolini, da položaj izkoristi za cilje svoje italijanske politike. Toda Mussolinijevo po-

sredovanje je končno postalo usodno, kajti med grmenjem Mussolinijeve jeze sta se obe nemški deželi zopet našli in teh par tednov, odkar je sporazum podpisan, je dokazalo, da sta postali večji prijatelji, kot je Mussolini mislil, da bosta sploh kdaj mogli postati. Sodelovanje med obema državama je namreč nastopilo na področju, ki mora vzbuditi pozornost vseh sosedov Avstrije, predvsem pa Italije. Dunaj in Berlin sta seveda oba odločno zanimala, da bi obstajal še kakšen drugi sporazum poleg tistega, ki je bil objavljen, toda dejanja pravijo drugače.

»Danes je postalo vsem jasno, da je prva posledica sporazuma med obema nemškima državama najbolj vidna na vojaškem področju. Angleški »News Chronicle« namreč prinaša dokaz, da se nahaja na Dunaju močnejša skupina vojaških strokovnjakov nemške armade, medtem ko biva v Berlinu večja skupina avstrijskih strokovnjakov. Obe imata nalogo, da spravita v sklad in druga drugi prilagodita ter istousmerita avstrijsko in nemško vojaško organizacijo. Nadalje je znano, da bo Nemčija poslala popolno vojno opremo za vseh 7 avstrijskih topniških polkov, kakor tudi ves letalski material za avstrijsko letalsko brodogradnjo.

Dunajski sporazum se je torej v par tednih spremenil v vojaško sodelovanje. Zavezniki iz svetovne vojne so se zopet znašli in so spoznali, da se še vedno med seboj radi imajo. Dunajski sporazum v malem ponavlja avstro-nemško zvezo iz l. 1872.

»Prepričani smo, da je hitrost, s katero sta se obe državi znašli na skupnem polju vojaškega sodelovanja, najbolj presenetila Mussolinija, ki si je morda mislil, da bo trajalo dolga let, preden bo prepad med Avstrijo in Nemčijo zasut in da bo do takrat Italija dovolj močna, da se ji tudi tega ne bo treba bati. Če bi to bila edina posledica dunajskega sporazuma, potem bi rekli, da je samo upravičena kazen za korak, ki je bil v Rimu spet v trenutku razjarjenosti, toda kaj, ko bodo posledice še mnogo bolj dalekosežne in usodne...«

Zaradi tega je dunajski sporazum tudi mnogo bolj nevaren, kot so vse hitlerjevske kršitve mirov- nih pogodb, kajti on spreminja osnovne temelje političnega ravnovesja v Podonavju, ko je združil dve državi, ki bi morali vedno ostati druga od druge ločeni. To je bila osnovna misel mirovnih pogodb iz l. 1919. Avstro-nemški sporazum je torej najusodnejši diplomatski akt, ki je bil podpisan po svetovni vojni...«

Bitke okrog Madrida

Uporniki baje zasedli Guaderamo. Vladne čete prodrle do Granade

Poročila upornikov:

Iz glavnega stana nacionalistične vojske: 3. avgusta. V nedeljo popoldne so čete generala Molleja začele bitko v gorovju Guaderama. V borbi je padlo 800 nacionalistov in nad 1000 vladnih vojakov. Čete generala Molleja so zavzele mesto Guaderama z nenadnim naskokom. V nedeljo zjutraj zgodaj je general Fonte sam povedel svoje čete v napad. Nacionalisti so vdrl v mesto prej, kakor so mogle čete madridske vlade dosepeti v mesto. V mestu samem se je razvila ogrožena borba v vseh ulicah. Nacionalisti so pod vodstvom nekega kapitana vdrl v hišo, v kateri so pobili vse stanovalce. Šele po večurni borbi so se morali vladni militeniki umakniti ter so zbežali proti Madridu. Konjeniki so jih zasledovali, pa niso naleteli na noben odpor več. Uporniške čete so medtem zavzele vas Peral, neposredno pred Madridom.

Pariz, 3. avgusta b. General Franco še nadalje pošilja nove čete maroških legionarjev iz Maroka v evropsko Španijo. Glavni kraj koncentracije legijonarjev je Ceuta. Od tam se čete prevažajo večinoma ponoči v Algeiras. To nočno prevažanje je potrebno zaradi tega, ker podnevi vladne špan- ske vojske ladje nadzirajo vso morsko ožino in skušajo preprečiti prevoz uporniških čet iz Maroka. Begunci iz Andaluzije trdijo, da tam komuni- stom zelo manjka munije, katere imajo vedno manj. Potrjujejo se vesti, da komunisti zaradi tega ne streljajo na svoje nasprotnike, temveč jim režejo glave in trupla mečejo v vodo. Begunci se na obali Malage videli veliko število takih trupel brez glave.

Sevilla, 3. avg. AA. (Havas). Čete generala Molle so zavzele Torre Dolonez, ki leži 20 km severno od Madrida. Vest o zavzetju tega kraja se je snoči razširila po Seville, kjer je povzročila splošno zadovoljstvo. Potrjujejo je tudi osebnosti glavnega stana generala Queipa de Lana. Zadnje dni so izostale senzacionalne vesti ter so zato mlajši oficirji štaba generala Queipa de Lana sprejeli z velikim navdušenjem. Svojniki komu- niki, ki ga je izdalo poveljstvo uporniških čet v Andaluziji, priobčuje nova poročila v korist upornikov. Na jugu, v pokrajini Huelvi, je mir. Uporniške čete, ki prodirajo iz Seville, so zavzele Ajamonte in San Lucar de Barameda. Komun- istic pravi dalje, da skuša Madrid ta dejstva demantirati. Položaj v Granadi je zadovoljiv. V Pal- ma del Cantalu je izbruhnil marksističen upor, ki pa je bil naglo potlačil. Komuniste pravi na kraju, da odhajajo iz Andaluzije vsak dan čete proti Ciudadu Realu in Madridu.

Havas poroča: Poveljnik tukajšnje posadke je izdal proglas na prebivalstvo, v katerem pravi,

kakor se v taki meri niso izvajala nikoli po- prej, dvigne naš promet in ustvari pogoje novega blagostanja, s katerim naj se premaga dolgotrajna gospodarska stiska ljudstva v Ju- goslaviji, je redukcija na enem najbolj važnih pripric žvne delavnosti, kakor so naše žele- znice in vzdrževanje njenih prog v brezhib- nem stanju, pač zelo ponesrečena poteza, ki je, čeprav nehoti in nepremišljeno, daleč od inten- cij našega novega demokratičnega in social- nega kurza.

Zaradi tega smo prepričani, da bo šef naše vlade, ki mu stoji na strani oha slovenska ministra, storil vse, da se ta odredba generalne direkcije ukine, da se našemu progovnemu delavstvu zasigura dostojna življenjska existenca in da se naše železniške proge ne samo vzdr- žujejo, kakor je treba, ampak, da se naš žele- zniški promet dvigne na tisto višino, ki od- govarja tako potrebam našega časa, kakor ugledu naše države in čedalje večjemu bla- gostanju njenega pridnega prebivalstva.

da naj z vso silo podpira upornike, ki da bodo vsak čas zmogli. Poveljnik poziva posebno imo- vitičje sloje, da naj s svojimi darovi podpro do- brovoljce v uporniški vojski.

Po zmagi - lažizem

London, 3. avgusta b. Dopisnik »Daily Mail« je dobil v Burgasu besedilo bodoče španske ustave, katero nameravajo uvesti fašisti. S to ustavo se predvideva avtoritativen režim, ki bo stal na fa- šistični milici. Marksizem in prostozidarstvo bo popolnoma prepovedano.

Vladna poročila:

Pariz, 3. avgusta b. Po vestih iz Tangerja, ki so došle danes iz Malage, so se vladne čete pribli- žale granadi do 6 km. Bijejo se zelo krvave borbe. V bitkah pri Sieri Guaderama je padel tudi pol-

kovnik Putig, načelnik madridskih čet. Njegova smrt je težak udarec za vladne čete, ker je pol- kovnik Putig veljal za enega najsposobnejših čast- nikov, ki jih je zelo malo.

(Havas). Včerajšnji dan so se omeili na bo- jišču na Sieri Guaderami v glavnem na strelja- nje iz topov in na polete. Opazili so, da so top- niški strelci upornikov manj pogosti in ne več tako zanesljivi, kakor doslej. Uporniško letalo, ki je preletelo vladne postojanke, se je moralo na- glo umakniti pred hudim strojnim ognjem vladnih čet. Vladne čete so izkoristile včerajšnje rela- tivno zatišje in uredile svoje postojanke. Povelj- nik vladnih čet na tem bojišču, general Ricelma, je izjavil Havasovemu poročevalcu, da bo sedaj mogel brez težav prodrati proti San Rafaelu in pregnati upornike do Segovije. Gozdni požar, ki se širi na Leonskem prelazu, precej ovira upor- niki pri utrjevanju njihovih postojank. Vladne čete so dobile ojačenja iz Valencije. Sedaj razpola- gajo z velikim številom strojin in lahkih topov. Iz vrst upornikov je prišlo na stran vladnih čet večje število vojakov, ki so popolnoma demora- lizirani. Izjavili so, da so bili zadnje dni v spre- dnih postojankah upornikov upori. Na nekaterih postojankah so samo nižji oficirji in člani fašis- tične organizacije španske Falange. Uporniškim četam primanjkuje tudi hrane.

Kominterneta komaj čaka...

Brezbožniška svetovna centrala bo prenešana v Madrid

Riga, 3. avgusta. b. Iz Moskve poročajo, da se je zbral k izrednemu zasedanju vrhovni svet Dru- štva brezbožnikov, da presoja položaj v zvezi z državljansko vojno v Španiji. Vrhovni svet je dozdaj sprejel informacije o 60 cerkvah in samostanih, ki so že porušeni. Poročilo je z zadovoljstvom vzel na znanje ter pričakuje, da se bo započelo delo na la- jlevalo v smislu zmagovalne brzojavke, ki jo je vrhovni svet Društva brezbožnikov sprejel od svoje podružnice v Barceloni, češ, »da sedaj po uničitvi sleherne cerkve in samostana zahtevajo španski svo- bodomiselci čast, da postane Španija središče brez- božnega delovanja ter izhodišče vse brezbožne pro- pagande«. Na vrhovnem svetu se je tudi prečitalo poročilo barcelonske podružnice o zahtevah, ki so jih brezbožniki stavili levičarski vladi v Madridu. Zahteve so sledeče:

1. Zapreti se morajo vsi samostani, poslopja z zemljiški vred in z vsem premoženjem pa podr- žaviti.

2. Vsi inozemski duhovniki in redovniki mo- rajo zapustiti Španijo.

3. Zveze v Vatikanom je treba ukiniti.
4. Vse cerkveno premoženje mora biti podr- žavljeno.
5. Verski pouk po šolah mora biti prepovedan.
6. Ustanoviti se mora posebna državna nad- zorna oblast nad delovanjem cerkve in duhov- nikov.

Tudi to poročilo je bilo z zadovoljstvom vzeto na znanje. Vrhovni svet Društva brezbožnikov je nato sklenil, da pošlje »bodrilne brzojavke tova- rišem v Španijo« ter da v primeru zmage levič- arske struje v španski državljanski vojni pre- nese svetovno centralo za brezbož- no propagando v Madrid, kar bi bilo sovjetski vladi, ki se sedaj svetohlini pri evropskih državah, zelo všeč, ker bi bila rešena očitka, da ona hujska kominterneta in brezbožnike k revo- lucionarnim dejanjem. Sovjetska vlada bo torej to akcijo podpirala tudi s tega stališča, ker bi ma- dridska centrala imela večjo udarno moč, kot mo- skovska.

Italija budno zre v Španijo

Tri točke njenih interesov: Tanger, Baleari, Gibraltar

Rim, 3. avgusta. TG. Italijanski tisk posveča veliko prostora očitkom predvsem francoskega ti- ska, češ, da se Italija vmešava v špansko držav- ljansko vojno in da s tem povzroča mednarodno napetost. Italijanski tisk odločno zanika vsako uradno vmešavanje, pač pa na drugi strani po- vdarja, da ima Italija že stare pravice, da budno zasleduje dogodke na španskem polotoku. Italij- ne more biti vseeno, kdo bo obvladal vhod v Sre- dozemsko morje, ker hoče Italija biti popolnoma svobodna. Italija je skoraj ravno pred 10 četi, ko je Španijo vladal še diktator general Primo de Ri- vera, sklenila s špansko vlado pogodbo, ki je Ita- liji dala velike ugodnosti. Italija je takrat dobila pravico, da sme vporabljati balear- ske otoke za opirališča za svoje po- morsko kakor tudi zračno brodogradnjo. Ta pravica je neizbrisljiva in Italija mora paziti, da oblastniki v Španiji, kdorkoli so, na to ne po- zabijo. Italija ima nadalje tudi neveljvne pravice v svobodnem mestu Tangerju. Velešile so jo

sicer hotele, tako se izraža italijanski tisk, izriniti iz Tangerja takrat, ko je Italija bila še slabotna. Pri tangerskih pogajanjih l. 1923. Italija sploh ni bila povabljena. Šele l. 1928. je doseglja, da je po- stala z drugimi velešilami vred soupraviteljica tega važnega mesta ob vhodu v Sredozemsko morje. Končno Italija tudi z nevoljo gleda, da obstoja na južni konici španskega polotoka še edina ko- lonija v Evropi (Italija misli pri tem na an- gleški Gibraltar. Op. ur.) Torej trije veliki vzroki, ki od Italije zahtevajo največje pozornosti pri za- sledovanju dogodkov v Španiji in če naj koga za- dene očitke, da se vmešava v španske zadeve, ne sme zadeti očiček Italije, ki samo varuje svoje pogodbene pravice, marveč v prvi vrsti sov- jetsko Rusijo in njene zaveznike, ki so dovolili, da spremeni komunistična interna- cionalna Španijo v svojo kolonijo, česar druge ve- lesile v obrambi lastnih interesov ne bodo dovolile. Nasveti nevtralnega zadržanja so torej naslovljeni na napačno adresu, ako jih pošiljajo v Rim.

Dr. Korošec med gorenjskimi športniki

Jesenice, dne 2. avgusta. V nedeljo popoldne se je ustavil pred športnim prostorom Gorenjca avto, iz katerega je izstopil voditelj slovenskega naroda notranji minister dr. Anton Korošec. V njegovem spremstvu so bili še okr. načelnik dr. Vrečar, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golja, prorektor ljubljanske univerze dr. Lukman in tajnik dr. Kranjc. Četudi se je v visokem obisku že nekoliko govorilo, jeseniški športniki niso mogli verjeti, da bo njihov športni dan obiskal sam dr. Korošec, posebno še, ker so dobili nasprotno sporočilo, da je zadržan v Belgradu. V hipu se je raznesla vest o prihodu narodnega vodje, ki je bil deležen iskrenega pozdrava jeseniškega ljudstva in športnikov, ki so pričeli novo delovno dobo. Ko je notranji minister stopil na arena, je godba Krovega prosvetnega društva zaigrala državno himno, nato je mimo visokega gosta in pokrovitelja prikorakala četa športnikov Gorenjca, Planine, Edinstva, Ilirije, Primorja in Bratstva. Predsednik Gorenjca je pozdravil voditelja slovenskega naroda, zastopnika pokrovitelja dr. Natlačen in v osebi okr. načelnika dr. Vrečarja, univ. prof. dr. Lukmana, predsednika apel. sodišča dr. Goljo.

Vsem visokim gostom so športniki privedli velike ovacije, posebno navdušen pa je bil pozdrav dr. Korošcu. Okr. načelnik je pozdravil športnike v imenu gospoda bana in v lepih besedah božril mlado ljudstvo, da goji gimnastiko po načelu, ki velja že iz davnin: zdrav duh v zdravem telesu.

Notranji minister je prisostvoval glavnemu delu športnega programa, nakar je ostal pol ure v razgovoru z gosti, da sliši o delu in življenju jeseniškega mesta. Razgovora so se udeležili še duh. svetnik g. Kastelic, predsednik Gorenjca dr. Bergelj, predsednik Aljaža geometer Mencinger, tajnik Vencencijeve konference kaplan Križman, zastopnik Kranjske industrijske družbe A. Kuhar, tajnik Krovega prosvetnega društva kaplan Čampa, organizator in režiser g. Klinar, za konzorcij lista »Na mejah« g. Kavčič ter izseljenski duhovnik g. Kastelic Jože. Med drugim razgovorom je bil dr. Korošec naprošen tudi, da blagovoli sprejeti pokroviteljstvo nad proslavo 40 letnice Krovega prosvetnega društva, ki bo istočasna manifestacija vsega katoliškega prosvetnega gibanja na Gorenjskem in izvedena v obsegu, kakršnega Jesenice še niso videle. Minister dr. Korošec je povabilo sprejel.

Iz banovinskih fondov:

Regulacije na Štajerskem in Koroškem

V banovinskem skladu za javna dela v proračunskem letu 1936-37 je določenih skoraj 5.000.000 Din za najnujnejše regulacije, poleg te vsote pa je na razpolago še precejšen del bednostnega sklada v iste namene. Končno so pripravljene še drugi redni dohodki. Iz obeh skladov bosta izvršila regulacije tehnični in kmetijski odelček banske uprave. Slednji v glavnem regulira hudournike in manjše potoke.

Za **břežiški okraj** je namenjena iz sklada za javna dela precejšnja vsota za vzdrževanje regulacije Save. Ta dela bodo do jeseni opravljena.

V **celjskem okraju** so s prispevki iz sklada za javna dela že začeli vzdrževati in nadaljevati regulacijo Savinje. Prav tako regulirajo že Ložnico v dolžini enega kilometra. V avgustu bodo začeli regulacijo Hudinje v občini Šmarjeta, kjer bodo regulirali Hudinjo v dolžini 400 m nad mostom v Šmarjeti. Nadaljevanje ureditve Dobrnice je že končano.

V **dolnelendavskem okraju** so z velikim prispevkom iz banovinskega sklada začeli že z regulacijo Mure. Iz banovinskega bednostnega sklada je prav tako določen večji znesek za regulacijo Mure, ki se bo porabil tudi pri začetih delih. Iz istega sklada pa bo dobila vodna zadržava v Dolnji Lendavi prispevek za izvršitev važnih melioracijskih del, ki bodo izpeljana v septembru.

V **gornjegrajskem okraju** bodo s prispevkom iz sklada za javna dela v mesecu avgustu zagradili Savinjo v občini Rečica. Nadalje se z večjim prispevkom iz istega sklada že urejajo Ljubnica in solčavski hudournik, do konca proračunskega leta pa se bodo še nadaljevale ureditve Ljubije, Ljubnice in Suhe v Kokarjih. S prispevkom iz bednostnega sklada pa se že ureja Ljubija v občini Mozirje-okolica.

V **laškem okraju** regulirajo s prispevkom iz sklada za javna dela potok Boben v Hrašniku, v avgustu pa bodo začeli z regulacijo Trboveljske. Za obe te regulaciji so določeni tudi posebni prispevki iz bednostnega sklada.

V **ljutomerskem okraju** so že začeli s prispevkom iz sklada za javna dela regulirati Muro, ki tudi v tem okraju dokaj nagaja.

V **okrajih Maribor-desni in levi breg** je določen večji znesek iz sklada za javna dela za regulacijo Drave, ki se bo še leto izvršila. Iz istega sklada pa se že regulira Pesnica pri Sv. Marjeti. Izvršila

se je tudi že regulacija Ruškega potoka v Rušah; v občini Slovenska Bistrica pa bodo uredili tamošnje hudournike.

V **murskosoboškem okraju** regulirajo že Muro s sredstvi iz sklada za javna dela. V avgustu bodo začeli na račun istega sklada regulirati Lendavo.

V **prevaljskem okraju** bodo v kratkem začeli s precejšnjim prispevkom iz sklada za javna dela regulirati Mežo nad Guštanjem v dolžini 300 m. Hkrati se nadaljuje z ureditvijo Meže med Črno in Koprivno, kar je potrebno zlasti zato, da se obnovi in zavaruje občinska pot. Do konca letošnjega proračunskega leta pa bo še urejena Bistrica na Muti.

V **ptujskem okraju** je določen večji znesek za regulacijo Drave iz sklada za javna dela. V avgustu bo izvršena regulacija Grajene, deloma v Ptuju, deloma pa ob cesti Ptuj-Vurberg zato, da cesta radi voje ne bo trpela. Iz bednostnega sklada pa so določeni prispevki za zavarovalna dela ob Dravinji, ki se bodo začela v septembru in za regulacijo na Rogoznici kot nadaljevanje ureditve pri vasi Spuhlje. Poseben prispevek pa je tudi iz tega sklada določen za regulacijo Grajene.

V **slovenjegrajskem okraju** že regulirajo na račun sklada za javna dela Mislinjo v Šmartnem pri Slovenjgradu in ob elektrarni v Slovenjgradu. Za ista dela je določen tudi večji prispevek iz bednostnega sklada, poleg tega pa so na razpolago potrebna sredstva za zavarovalna dela na Suhadolnici v Slovenjgradu, ki se že izvršujejo.

V **konjskem okraju** regulirajo s prispevkom iz sklada za javna dela Dravinjo pod banovinskim mostom v Ločah. Za ta dela je naklonjen poseben znesek tudi iz bednostnega sklada. Prav tako je nakazano iz sklada za javna dela potrebni znesek za ureditev Dravinje in njenih pritokov nad Slovenskimi Konjicami v občini Zreče, s čemer bodo začeli prve dni avgusta.

Banska uprava je pri razdelitvi fondov gledala zlasti na to, da omogoči najprej najpotrebnejše regulacije, ki jih zlasti zahtevajo vsako leto se ponavljajoče povodnje in z njimi povzročena precejšnja škoda. V kolikor ima kak okraj manj regulacij, ima zato več cestnih del ali pa vodovodnih zgradb. Vsega hkrati itak ni mogoče popraviti, zato se tudi vsa dela niso takoj začela, pač pa se uvajajo postopno, tako, da ob koncu proračunskega leta noben okraj ne bo prikrajšan.

Gasilski praznik v Krškem

Krško, 3. avgusta.

V nedeljo so praznovali krški gasilci lep jubilej svojega 65 letnega dela. Gasilci v Krškem so se s prav posebno vnemo pripravili na ta lepi jubilej, zlasti še zato, ker so prejeli prav poseben in videz dokaz priznanja za dolgoletne napore. Ker se krški gasilci dobro zavedajo, da je g. ban dr. Marko Natlačen, ki je prevzel nad lepo proslavo pokroviteljstvo in jim hkrati poklonil novo zastavo, hotel s tem dati priznanje vsemu dolenskem gasilstvu, so poskrbeli, da je bila ta nedelja tudi za Krško velik praznik gasilskega dela.

Ze zgodaj zjutraj so z budnico opozorili Krčane, ki so nato v lepem številu odšli sprejemati goste k prihodu vlakov na postajo. Ob 10 so se številni gasilci, ki so prišli tudi iz okolice, udeležili z domačini vred svete maše, nato pa je bila slavnostna seja gasilskega društva v šolski telovadnici. Ob pol 3 popoldne so se zbrali gasilci in številno prebivalstvo pred farno cerkvijo in pričakovali kuma g. bana dr. Marka Natlačen. Gasilci so z navdušenim vzklikanjem pozdravili g. bana s spremstvom, nakar so g. kum. duhovščina, zastopniki uradov in oblasti in drugih društev zasešli oder, medtem, ko so gasilci strumno postrojeni poslušali pozdrav svojega predsednika Jurčeca, ki je sporočil, kako je dobila krška gasilska četa lep prapor, ki ga ji je poklonil g. ban dr. Marko Natlačen. Godba je zaigrala molitev, nakar je g. dekan in član banskega sveta g. Anžič pred blagoslovom prapora spregovoril nekaj tehtnih besed o pomenu gasilstva za naše slovensko podeželje. Zlasti je poudarjal važno dejstvo, da se gasilci prostovoljno in iz svobodne volje po brejšaj skupnim interesom. Naj našim gasilcem tudi v bodoče ostane vzor pogumni rimski stotnik in njihov patron sv. Florjan. Z željo, da bi se tudi v bodoče krški gasilci s svojim delom izkazali vredne visokega odlikovanja, ki ga jim je dal najvišji predstavnik državne oblasti v Sloveniji, g. ban dr. Marko Natlačen, s tem, da jim je poklonil prapor, je pristopil g. dekan k blagoslovitvenemu obredu.

G. ban dr. Marko Natlačen, ki je kumoval zastavi, je nato prisrčno čestital krškim gasilcem k 65 letnemu obstoju njihovega društva in poudaril velike zasluge, ki si jih je steklo krško gasilsko društvo v dolgih letih svojega obstoja. Ta dolga leta dokazujejo izredno moč gasilske ideje, ki se prenaša iz roda v rod, in ki najde vedno požrtvovalne pristaje, ki so tudi v naprej pripravljene opravljati človekoljubne naloge gasilstva. S prevzetom pokroviteljstva in kumstva je prav posebno hotel poudariti važnost gasilskih načel vobče. Svojim čestitkam je pridružil iskreno željo, da bi gasilci, sledeč vzgledom svojih prednikov, tudi v bodoče vedno nesebično pomagali bližnjemu v stiski. Prapor naj jim bo simbol in izraz njihovega delov-

nega programa in njihovih stremeljenj. Prapor sam že s svojimi barvami opozarja na najvažnejše kreposti, ki morajo čeliti slehernega gasilca. Modra barva naj predstavlja pokornost — disciplino, brez katere si je težko zamisliti uspešno gasilsko delovanje. Smisel za disciplino naj ne širijo gasilci samo v svojem najožjem krogu in takrat, kadar so v uniformi, ampak med vsemi sloji ljudstva in ob vseh priložnostih. Saj prav disciplinarni narod lahko največ doseže za svoj procvit. Bela barva znači čistost — poštenje. Čisto in pošteno naj bo delo gasilstva in nikdar naj gasilci ne dopuste, da bi jim to belo barvo njihovega dela skalili kakki drugi vplivi, ki nikdar ne bi smeli prodrati v delo te organizacije. Rdeča barva končno znači ljubezen. Ljubezen do bližnjega je veliko gibalno gasilstva in njegova največja sila. Napis na praporu: Z vero v Boga za kralja in domovino! naj bo vodilo vsem gasilcem. Kdor bo tako delal, kakor to zahteva od njega njegova vest, ta bo s tem tudi samo po sebi umevno izpolnjeval drugi del te zapovedi. Z željo, da bi tudi v bodočih desetletjih društvo služilo bližnjemu in s tem delalo za čast naše domovine, države in kraja, je izročil g. ban prapor predsedniku Jurčecu in zastavonoši, ki sta zastavo poljubila.

Govorili so še krški župan Joško Pfeifer, ki je čestital gasilcem k lepemu priznanju, ki so ga prejeli za svoje delo. V imenu gasilske zajednice dravske banovine sta čestitala še Fr. Bulc in Jevšček Karol iz Novega mesta. Kot zastopnik novomeških gasilcev je čestital Windischer Fr., v imenu trboveljskih pa Jenko. Končno se je predsednik Jurčec zahvalil g. banu za lep prapor, nakar se je razvil mimohod pred okrajnim načelstvom. — Novi prapor ima na eni strani gasilski grb, na drugi strani pa lepo izdelano sliko gasilskega patrona sv. Florijana. Je izdelan točno po predpisih za gasilske zastave. Na lepi rdeči svili ročno vezeni napis, grb, slika, kakor tudi drugi ornamenti so mojstrsko delo vezilske delavnice Hufnagel iz Dev. Marije v Polju.

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče,

vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

Rada se peni, zelo osvežuje, izdatna pri uporabi.

Din 6.-

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba Din 6.—, velika dvojna tuba Din 10.—

Delu čast!

Trbovlje, 2. avgusta.

S 1. avgustom je bil vpokojen blaginjak trboveljske občine g. Matej Arnejc in bo šel uživati zasluženi pokoj v Lisce pri Celju. Moramo se pri tej priliki spomniti značajnega moža in njegovega velikega in vztrajnega 11 letnega dela na trboveljski občini. Na zunanji sicer ni bilo tako vidno, poznajo pa ga tisti, ki so imeli kaj vpogleda v notranje poslovanje občine, kaj je g. blaginjak ustvaril s svojim strokovnim znanjem in pa s svojim doslednim in odločnim nastopom za redno in zakonito poslovanje z občinskimi denarjem. Sprva je prišlo večkrat do ostrih sporov s takratnimi predstojniki občine, ki so hoteli kar po domače naprej deliti javni denar. G. Arnejc pa se je brez ozira na predstojnika držal zakonite poti in s svojo značajnostjo zmagoval in si tudi od nasprotnikov priboril spoštovanje in upoštevanje. Ker se ni dal strankarsko izrabljati in je v vsem svojem življenju ostal zvest svojemu katoliškemu prepričanju, so ga že ob neki priliki hoteli izrinuti iz občine. Konec pa je bil, da so dotični sami dobili dolg nos in zleteli iz občine, g. Arnejc pa je ostal in dobil celo priznanje.

Doma je g. Arnejc iz Ledenic v Rožni dolini na Koroškem iz znane narodne rodovine. Prvi del svojega življenja je prebil v vojaški službi pri intendanci, deloma v ministrstvu na Dunaju, deloma v Bosni, kjer ga je dobil prevrat in je bil postavljen za likvidatorja avstrijske vojaške uprave v Mostarju in potem vpokojen kot stotnik 1. razreda. Kot strokovnjak v upravi je prišel pred 11 leti v razrvane trboveljske razmere in uvedel vzoren red v knjigovodstvo in blaginjsko poslovanje. Težko bo najti takega blaginjaka. Naša društva bodo pogrešala tihlega dobrotnika, številni znanci pa dobrega družabnika in prijatelja. Naj dolgo let uživa v krogu svoje družine prijeten pokoj!

Jubilej ge. Wessnerjeve

Velikodušna, plemenita in visoko izobražena gospa Mimi Wessnerjeva praznuje te dni v polni duševni čistosti in podjetnosti svojo osemdesetletnico. Desetletja je bila nadzorovalna dama in profesorica mestne višje dekliske šole in dekliskega liceja ter vrhovna voditeljica dekliske internata.

Predvsem moramo njo prišteti k ustanoviteljicam teh dveh, za vzgojo slovenske ženske mladine tako važnih zavodov. S prirojeno ji inicijativno, organizacijskim talentu in energijo je oživila misel slovenske višje dekliske šole in s tem mnogim gospem najmanj dveh generacij omogočila višjo izobrazbo, širše obzorje in globlje razumevanje nalog, ki čakajo mlade žene in skrbne matere. Za to gre gospe Mimi Wessnerjevi najlepša zahvala!

Tudi država je priznala njene velike zasluge za razcvit slovenske kulture in pa njeno uspešno delovanje na človekoljubnem polju ter jej podelila visok, a, ako kdaj, gotovo tu v polni meri zaslužen red.

Se sedaj, ko je v visokih letih, neumorno deluje za obči blagor in zobčudovanja vredno skrbijo povsem nesebično, prožeta od čiste krščanske ljubezni do bližnjega, skuša olajšati usodo starejših gospa. V mislih imam zavetišče za starejše gospe Jozefišče v Ljubljani na Poljanski cesti, ki se je v zadnjih letih širilo in povečalo do zaviljive višine.

Z vsemi temi obče koristnimi in plemenitimi deli si je jubilarica postavila spomenik, ki je Ljubljani in sploh vsej Sloveniji v čast in ponos. Iz dna srca jej želimo, da ostane našemu narodu še marsikaj let ohranjena v zadovoljstvu in zdravju, pa da z zadoščanjem gleda na plod svoje neumorne delavnosti!

Hvaležna stara mati s hčerkami in vnukinjami.

Gorenjski fantje pri Sv. Joštu

Kranj, 2. avgusta.

Fantovski tabor pri Sv. Joštu je bil dan vesolja za vseh naš narod. Nad 500 krepkih ponosnih gorenjskih fantov se je zbralo pri Sv. Joštu, da izpriča svojo vero v Boga in da ukrepi svoj značaj. Nad 500 fantov lepe slovenske zemlje je ta dan pripelo na svoja prsa znak slovenstva.

Ze na predvečer tabora se je zbralo na gori večje število fantov. Pripravili so kres in ga v pozni večerni uri zažgali, da je oznanil vsej okolici veliki dan. V cerkvi so bile pete litanije, ki jih je opravil domači duhovnik g. Kokalj. Po litanijah se je ob kresu oglasila slovenska pesem. Bilo je prav živahno tja do 11. Toda Sv. Jošt ni utihnil za dolgo, že prve ure po polnoči so pričeli prihajati fantje. Do devetih se jih je zbralo mnogo. Na prostem je bil pripravljen oltar in poleg govorniški oder okrašen z narodnimi zastavami. Mnogi od fantov so pristopili k sv. zakramentu.

Ob 9 je stopil pred oltar duhovni vodja tabora g. Stefan Temlin. Med sv. mašo je imel zbranim krasen cerkven govor. S svojo močeno besedo je oveselil erca vseh. Primerjal je današnji čas s časom ko je hodil po tej solzni dolini naš božji učitelj. Nekoč je Kristus jokal nad Jeruzalemom, ker se mu je odtujilo. In On joče danes nad slovenskim narodom, ker hoče prođ očnjega. Lažnjivi preroki hite od vasi do vasi, od hiše do hiše. Slovenki fantje so poklicani braniti narod pred to rdečo nevarnostjo. Navzoči bi govornika poslušali še in ke, ker so besede njegove bile tako tople in bodrilne. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje. Omenjamo, da je g. dr. Jože Pogačnik iz Trnovega pripeljal okrog sto prosvetarjev in so istočasno imeli sv. mašo v cerkvi.

Po sv. maši je predsednik fantovskih odelkov za kranjski okraj začel zborovanje. Pozdravil je navzočene fante, zastopnika fantovskih zvez g. R. Smereuja iz Ljubljane, duh. voditelja tabora g. Stefana Temlina in dr. Jože Pogačnika. Predlagal je, naj ga navzoči pooblaste, da pošlje vdanostni brzojavki notranjemu ministru g. dr. A. Korošču in našemu nadpastirju g. dr. Gregorju Rožmanu. Brzojavki sta bili sprejeti z velikim navdušenjem in vzklikov obema ni hoteli biti konca. Na govorniški oder je stopil g. R. Smersu, ki je v krasnih

V Berlin in Hamburg

Vozni red:

Naš posebni vlak odpelje iz Ljubljane glavni kolodvor dne 5. avgusta ob 20. uri. Gorenjce, ki nameravajo vstopiti na Jesenicah prosimo, da se zbero v tamkajšnji čakalnici II. razreda ob 9. uri. Iz Jesenic odpelje vlak ob 21.50. Prihod v Podrožico je od 22. 06. Odhod iz Podrožice ob 22.23. Prihod v Villach je ob 22. 47, odhod od tam pa 22.51. V Spitalu smo ob 23.33, odpeljemo se pa ob 23.43. V Salzburgu pridemo ob 2.28 in nadaljujemo pot proti Münchnu ob 3.30, kamor pridemo ob 5.50. V Münchnu izstopimo radi objavljenega programa in nadaljujemo pot šele zvečer ob 20.07 proti Berlinu. V Berlinu pridemo 7. avgusta ob 6.35 zjutraj. Odhod iz Berlina v Hamburg je 9. avgusta ob 6.45, kamor dospemo ob 10.40. Iz Hamburga se vrnemo zvečer ob 18.48 in smo v Berlinu ob 23.15. Iz Berlina se vrnemo v domovino 12. avgusta ob 21.30 ter izstopimo mimo grede še v Nürnbergu 13. avgusta ob 4.59 in se zadržimo tamkaj do 10.08, nakar odpotujemo skozi München, kamor dospemo ob 13.15 in nadaljujemo pot od tamkaj ob 13.25 v Salzburg. Prihod v Salzburg je ob 15.19, kjer zopet izstopimo. Iz Salzburga se odpeljemo proti Ljubljani ob ca. 23. in pridemo v Ljubljano 14. avgusta ob ca. 6. zjutraj. Omenjamo, da so nam gornji vozni red določile železniške direkcije v Nemčiji in Avstriji.

Ker nam je dovoljena polovična vožnja, kar smo na tem mestu že večkrat razglasili, prosimo, da si vsakdo na vstopni postaji kupi celo vozno karto od vstopne postaje do Jesenic državna meja in legitimacijo K 13, s katero mora vsak udeleženec iz vlaka izstopiti, ker mora prestopiti v naš posebni vlak. Med tem časom pa je tudi na vrto hotela »Union« važen ostanek vseh udeležencev, kar smo že tudi večkrat sporočili in je objavljeno tudi v knjižnici na strani 3.

Naj nihče ne pozabi vzeti s seboj legitimacije, katero smo vsakemu poslali, kajti le z njo ima vstop v naš vlak itd.

Naš naslov v Berlinu je: Krankenhaus Lankwitz, Viktoriastrasse No. 57. Pustite ta naslov za vsak slučaj tudi doma.

Radi nepotrebnegega navala na železniške blaginje prosimo, da si nabavite vozne karte s tozadevno železniško legitimacijo že jutri dopoldne. Opozarjamo vse udeležence, da pred odhodom na pot ponovno pregledajo svojo prtljago, dalje vse papirje (legitimacija, event. potni list itd.), da doma nihče nič ne pozabi, da ne bo potem na poti težko.

Dalje sporočamo, da posluša naša pisarna na Miklošičevi cesti 10-III. le še jutri (v sredo) do 10. dopoldne. Nadaljne informacije boste prejeli na seetanku, ki je določen. Dotlej pa na svidenje!

Vodstvo.

Ojačitev kranjskega vodovoda

Kranjski vodovod je že več let v poletnih časih v stalni stiski radi pomanjkanja vode. Deloma je vzrok temu to, da je iz glavne napajalne cevi, ki vodi v Kranj, napravljenih že precejšnje število odcepov, ki tako vodovodu zlasti poleti odvzemajo vodo. Ker glavna napajalna cev niti ni zadosti velika, je razumljivo, da se nateče v stolpni rezervoar v Kranju poleti pre malo vode. Da bi bilo mogoče dovajati v stolpni rezervoar vodo še z druge strani, bi bilo treba, napraviti vodovodno zvezo med Voklim in Prebačevim. Ta zveza bi namreč omogočila, da bi pritekala voda v rezervoar še iz druge smeri. Za graditev te zveze bo v eredi avgusta razpisana licitacija za dobavo potrebnih cevi, ki bodo stale okrog 133.000 din. Vodopravna obravnava za to zvezo bo prav tako v kratkem razpisana od okrajnega načelstva v Kranju, nato pa bo ostalo delo direktno oddano.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Dve avtomobilski nesreči

Celje, 3. avgusta.

Včeraj jutraj je vozil avtobus izletnice na Dunaj. Ko je privozil na Križevski klanec pri Stranih okrog ovinka, je opazil pred seboj na cesti voz premoaga, ki je vozil iz Stranic v Konjice. Poleg voza je stopal posestnikov sin Edvard Bornšek iz Stranic. V tem trenutku je privozil iz Konjic voz naložen z lesom. Šofer avtobusa ni mogel pravočasno zavreti. Bornšek je skočil za voz, da bi ga zavrl, v tem tipu pa ga je že avtobus zadel in ga pritisnil ob voz s tako silo, da mu je zmečkal obe nogi in zdrobil lombo. Pri tem je padel voz s ceste v jarek in se razbil. Pri karambolu se je sprednji del avtobusa pokvaril, šofer je dobil lažje praske po brazu in po nogah, drugi potniki pa so ostali nepoškodovani. Bornška so prepeljali z osebnim avtomobilom v celjsko bolnišnico, kjer so mu prvotno kljub brezupnemu stanju amputirali obe nogi. Bornšek pa je okrog 1. popoldne poškodbam poлегel. Ker izletniki niso mogli nadaljevati svojega potovanja, so se nekateri vrnili z mariborskim avtobusom v Celje, drugi pa so iz Konjic z vlakom odpotovali naprej.

Slovenski izseljenci iz Francije prihajajo na obisk

Ljubljana, 3. avgusta.

Jutri, v torek, pride ob 8.45 z jeseniškimi brzovlakom 105 slovenskih izseljencev iz vzhodne Francije na obisk v domovino. Izseljensko skupino vodi izseljenska duhovnika gg. Grims iz Merlebacha in Svele iz Aumetza. Naše rojake bodo najprej sprejeli na Jesenicah, kjer delajo velike priprave za prisočno dobrodoščilo. Naša dolžnost je, da jim tudi v Ljubljani dokažemo, da se njihovega prihoda iskreno veselimo. Naj se mnogostevilni ljubljani udeležijo sprejema na kolodvoru, da bo pozdrav slovenske prestolice topel.

Koledar

Torek, 4. avgusta: Dominik (Vladimil), spozn.

Osebnosti

Minister za gradbe dr. Kožul je davi obiskal Ljubljano ter je bil na banski upravi delj časa v razgovoru z g. banom dr. Natlačanom.

Novi grobovi

Ivan Hieng. V ponedeljek je izdihnil v Ljubljani podravniški Kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani g. Ivan Hieng. Blagega pokojnika, ki je sin znane ljubljanske rodbine, bodo pokopali v sredo 5. t. m. ob 5 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice. Zaljučni gospej vdovi ter obemo sinovoma, kakor tudi drugim sorodnikom, izrekamo iskreno sožalje. Pokojniku naj sveti večna luč!

Na tisoče si je želilo las s kozmetično tekočino "MORANA", tudi vi to lahko kupite; je prijetnega in nežnega vonja. Takoj izgine prhljaj in vse kožne nevednosti. Jači korenine, ustavi ispadanje las, lasje zrastejo tudi na plehi. - Pošiljamo po povzetju steklenica Din 40 -, poštnina in omoč Din 7.-. Prodajalci dobijo ppust.

MODERNA KOZMETIKA - SPLIT
Ako ne bode te zadovoljni - rezultatom, povrnemo denar!

Nedeljske povratne karte. Glede na notico o nedeljskih povratnih kartah, ki je bila zadnje dni objavljena v dnevnikih, opozarjamo občinstvo, da se bodo po najnovejših določbah generalne direktije te karte izdajale tudi ob praznikih, vendar pa tako, da bodo veljale samo za izletniške vlake in seveda samo na progah, kjer vozijo izletniški vlaki.

Asfaltiranje ceste v Rogoški Slatini. Te dni je izliciralo podjetje ing. Dukič in drug modernizacijo ceste skozi Rogoško Slatino za 397.000 din. Cestišče bo zgrajeno s trinitolnim betonom, slično kakor v Suvorovu, na Bledu in pri Sv. Janezu v Bohinju. Ta način mrzlega asfaltiranja se je doslej prav dobro obnesel in je za Rogoško Slatino še najbolj primeren. Z asfaltiranjem in betoniranjem bodo v kratkem začeli.

Vodovod v Šmarju pri Jelsah gradijo že dalj časa in dela lepo napredujejo. Sedaj je bila oddana nabava vodovodnih cevi in armatur. Strojni tovarnam in livarnam v Ljubljani za 169.000 Din. Vodovod bo še letos dograjen.

Izlet v Postojnsko jamo v nedeljo 9. avgusta (140 din). Prijave zaključimo 4. avgusta zvečer. Pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova ulica 1.

Zgradba mostu čez Savo v Gozdu med Dovyem in Mojstrano bo razpisana v drugi polovici avgusta. Zgraditev zgornjega ustroja za ta most je proračunan na 573.000 din.

16 mesecev staro deklico odda za svojo do bri družini brezposelna mati, ki otroka ne more preživljati. Pojasnila dajo sestre na oddelku št. 6, splošne bolnišnice.

Četrty izkaz o darovih za Marijino kapelo v Planici. Anton Košir, trgovec v Bistrici pri Trzinu, 100; g. ravnatelj Ivan Volc v Mariboru 100 Din; Mežik Ursula in Mežik Marija v Ratečah 40 Din; g. poštni direktor dr. Anton Vagaja v Ljubljani 50 Din; neimenovana iz Rateč 50 Din; g. gen. direktor Tosti iz Ljubljane 100 Din; g. župnik Alojzij Volc iz Soteske 50 Din; ga. Ivana Kompoz iz Rateč 50 Din; ga. Mikuz iz Ljubljane 50 Din; ga. Marija Popoli iz Rateč 20 Din; g. Anton Jelenič iz Belgrada 20 Din; skupaj 630 Din. — Ako pristejemo tej vsoti še poprej omenjene prejemke, smo dobili do zdaj vsega skupaj 12.250 Din. Bog plačaj vsem blagim dobrotnikom! Ne pozabite nas tudi v prihodnje. — Župni urad Rateč-Planica, 2. avg. 1936.

Vkubavanje (konserviranje) sadja in zelenjave za zimske mesece je sedaj najvažnejše opravilo naših gospodinj. Tretja pomnožena in izpopolnjena izdaja (iz leta 1933) knjižice »Sadje v gospodinjstvu, ki ga je priredil M. Humek, daje vsaki gospodinjini in kuharici obilo važnih nasvetov in na-

LIGNOLIT Novodobna obloga za tla proti ognju odporen in negorljiv, kot dober izolator varuje temperaturo prostorov.

LIGNOLIT, ing. MILAN HMELEJ, Radeče—Zidani most.

Maribor, 3. avgusta.

Druga nesreča se je zgodila na cesti med Mariborom in Sv. Marijo. Tovorni avto, ki je last prevoznika Jakoba Kavčiča iz Zg. Poljskave, je šofiral šofer Drago Steinbacher, poleg njega pa je sedel njegov oče. V bližini gostilni Štandek je privozila na kmečkem enovprežnem vozju neka ženska od Sv. Jurija v Slov. goricah. Tik pred avtomobilom se je konj splasil, skočil na sredino ceste, pred konja pa je skočila še ženska, hoteč ga zadržati. Bila bi mrtva ženska in konj, če šofer v poslednjem hipu ne bi bil z vsvo silo zavrl, obenem pa naglo krenil na stran. Avto je pri tem vrglo s ceste ter se je prekotil po strmini. Bil je naložen z zaboji radenske slatine, ki so pri kotanju strli šoferjevo kabino. Po čudežu sta ušla šofer in njegov oče smrti ter sta dobila oba le lažje praske. Jočim je avto močno razbit in poškodovan. Ko se je avto skotalil s ceste, je planila ženska na voz ter v naglem diru poglala konja proti Mariboru, ne meneč se za oba ponesrečenca, ki sta ji rešila življenje.

vodil, kako ji je ravnati s sadjem in zelenjavo pred vkubavanjem, kako pripravi sadje in zelenjavo za konserviranje, kako ji je ravnati s posodo za vkubavanje, steklenicami itd. V knjigi dobi navodila, kako pridelujemo razne sadne meze, marmelade, sadni sir, sadne sokove, brezalkoholne pijače. Drugi del govori o konserviranju zelenjave v kislu ali slanici, o konserviranju s sterilizacijo in neprodušnim zapiranjem v steklenicah ter sušenjem zelenjave in sadja. Knjiga obsega 100 strani besežila, ima nad 90 slik in več barvnih prilog ter stane nevezana Din 24, vezana Din 32. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjigo toplo priporočamo vsem gospodinjim, gđ. pomočnicam in kuharicam.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelec v dravski banovini. Krasi uspehi zoper reumo, išias, otrplost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V. do 30. IX. V pred- in pozsonju: zdravljenje 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1100.— (stanovanje, hrana, kopal, zdravniški pregled, vožnja, takse). — Zel postaja Brežice in Dobova. Prospekte pošlje Uprava Čateških toplic.

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

9. avgusta celodnevni avtoizlet v toplice Dobro in Rogoško Slatino s prehrano 135 Din. Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, Ulice Sln, tel. 26-45.

Ljubljana

Bežigradska gimnazija v jeseni odprta. Vsa potrebna notranja dela v novi bežigradski gimnaziji grede sedaj zelo hitro izpod rok. Centralna kurjava je v glavnem že montirana, prav tako se dokončavajo vse druge instalacije. Stavba je zunaj že na treh straneh ometana in bo tudi zadnja stran dobila v kratkem svoje dokončno lice. V zadnjem tednu so bile licitacije za najrazličnejšo notranjo opremo, ki so vse lepo uspele. Tako je prevzela dobavo svetilk in žarnic ter elektrostrojno opremo tvrdka Elektroindustrija. Signalne ure in telefonsko napravo bo dobavila in namestila tvrdka Jugosl. Siemens. Izdelava šolskih, katederskih in risalnih miz ter stolov za učilnice je prevzelo mizarstvo podjetje Franc Izgoršek iz Smartnega pri Litiji za skupno vsoto 344.000 din. Omare, šolske table in pisalne mize bo izdelala mizarstva tvrdka Perko Matija iz Ljubljane za 403.000 din. Vse druge stole, razen stolov v učilnicah bo nabavila tovarna Remec & Co. za 48.000 din, ki je prevzela tudi nabavo parketa in parketarstva dela za 234.000 din. Za opremo telovadnice sta se javila samo dva ponudnika, ki sta ponudila približno enake puste, namreč tvrdka Alpina iz Ljubljane in J. Oražem iz Ribnice. Oprema telovadnice sicer ni bila oddana nobenemu, pač pa bo posebna komisija na podlagi stavljenih ponudb pregledala že izdelke v zalogi in jih glede na kakovost in druge predpise izbrala pri obeh ponudnikih. Oprema telovadnice je proračunata na okrog 80.000 din. Ker bodo vsi ti dobavitelji dobavili naročeno v kratkih rokih, bo gimnazija v začetku oktobra že popolnoma opremljena in urejena, tako da bo kot tretja državna gimnazija že v prvih dneh oktobra mogla odpreti prvič vrata ukaželjni mladini.

Kopališče OUZD bo zaradi čiščenja zaprto od 11. do 13. avgusta.

Pred davčnim odborom se bodo obravnavale predlogi davčne uprave za sledeče pridobitne stroke: dne 10. avgusta 1936 ob pol 9: Razni II. skupini 1-a in sicer: informacijske pisarne, realitetni in drugi poeredovalci, javne agencije, provizijska zastopstva; dne 10. avgusta ob 10: mlekarne, vrtnarije, evetličarne, tralpe; dne 11. avgusta ob pol 9: branjarije, trgovine z usnjem, čevlji in čevljarški potrebščinami; dne 12. avgusta ob pol 9: trgovine z mešanim blagom, speceiriji; dne 13. avgusta ob pol 9 trgov. z dež. pridelki, semeni, kramarije, trgov. s stroji in vozili, trgovske agenture.

Preiskava o vlom v bolnišnico. Policiji se še do sedaj ni posrečilo, da bi ugotovila, kdo je bil drugi vlomilec, ki je skušal z Štrobom vlomiti v noči na soboto v bolnišnico. Stiber pravi sam, da je to bil neki njegov znanec, s katerim se je epoprijateljil v kaznilnici v Požarevcu, kjer sta bila skupaj zaprta. Policija pa je medtem že ugotovila, da Stibrovi podatki niso resnični ter nadaljuje preiskavo, kdo bi bil neznan Stibrov pomočnik.

Ponesrečenci. V Siški so se v neki gostilni stegli gostje. Neznanci so napadli 34-letnega monterja Ludvika Erberja iz Medvedove ulice 18 ter ga obklali po vsem telesu. — V vasi Hudehaj pri Trebnjem je v nedeljo peljal vino iz zidanice na svoj dom 32-letni posestnik Ivan Dim. Med poljo je padel pod voz, ki je šel čez njega ter ga močno ranil na glavi. — V tovarni »Titan« v Kamniku je včeraj odtrgal stroj na desni roki vse prate razen palca. 25-letnemu ključavničarskemu pomočniku Janezu Grkmanu iz Cerkljanske Dobreve. Vsi trije ponesrečenci so bili prepeljani v ljubljansko bolnišnico.

Karambol! treh vrst vozil. Policija preiskuje sedaj težko zadevo zaradi nekega karambola, ki je nastal v soboto malo pred polnočjo na Celovški cesti. Tam je zavozil neki trgoveški potnik s svojim avtomobilom med tramvaj in pa dvovprežni voz. Nastala je precejšnja zmeda, iz katere so se vsa tri vozila mogla izvleči le s precejšnjimi poškodbami. Najhujše je poškodovan avtomobil, čigar last-

nik trpi okoli 1000 din škode, poškodovana pa sta tudi tramvaj in pa voz.

V kinu Slogi odslej zopet redno tri predstave ob delavnikih. Radi večjega zanimanja za film in kino, zlasti z ozirom na zanimivo žurnalsko službo iz berlinske olimpijade so odslej naprej v kinu Slogi ob delavnikih zopet redno tri predstave: ob 16, 19, 15 in 21.15. Pri tej priliki opozarjamo občinstvo ponovno na to, da se predvajata v Slogi pri vseh predstavah po dva žurnalna in Ufin tednik z najnovejšimi novostmi iz Berlina, kakor najnovejši Foxov žurnal, ki je bil poprej na sporedu v kinu Union.

Maribor

JRZ za V. okraj ima sejo zaupnikov jutri, v sredo, ob 20 v gostilni Vollgruber.

Lep dokaz nesebičnega dela za blišnje je podal Rdeči križ v Studencih pri Mariboru, ki je pod vodstvom dr. Korančana, tajnika Kristoviča in drugih funkcionarjev osnoval in v nedeljo otvoril reševalno postajo v hiši agilnega člana in samarijanga g. Uličiča.

Obrtno nadaljevalna šola v Mariboru je začela z vpisovanjem za šolsko leto 1936-37, odziv vajencev in vajenk pa je tako slab, da mora šola delodajalce še enkrat opozoriti na njihovo dolžnost po zakonu o obrtnih, da svoje vajence pravočasno prijavijo za vpis.

Pet strelcov na branitelja. V bolnišnico so pripeljali vsega prestreljenega 24 letnega Andreja Babiča iz Loke pri Rušah. V nedeljo je pri pretepu hotel braniti svojega prijatelja, pa je eden od napadalecvanj nanj petkrat ustrelil. Dobil je dva strela v levo roko, tretjega pa v križ.

Idričani! V soboto 8. t. m. ob 19 sestane mariborskih »Idričanov« v gostilni Božiček na Meljski cesti. V nedeljo na povabilo g. Šinkovca izlet v St. Lenart v Slov. goricah. Prijave za izlet sprejema g. Božiček na Meljski cesti.

Nova lekarna. Na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste je otvoril g. mag. ph. Franc Rems novo lekarno »Pri sv. Roku«.

Zaduja dela razpisana. Odbor za zgradbo magdalenske šole je odobril zadnje načrte za notranjo šolsko opremo, ter se bodo tudi ta dela te dni oddala.

Izlet v Marijino Celje priredi »Putnike« v Mariboru z avtokarom 18. in 19. t. m.

Potnikom, ki potujejo v Avstrijo, priporočamo, da si nabavijo avstrijski turistični vizum že dan pred potovanjem pri avstrijski policijski ekipi na glavnem kolodvoru v Mariboru, ker povzroča izdajanje vizumov v vlaku stalne zamude.

Nadzorstvo rejencev. V Mariboru stanujoči redniki, ki imajo otroke v oskrbi proti plačilu (ne od mestne občine), se pozivajo, da tekem 8 dni prijavijo svoje rejence socialnopolitičnemu uradu.

Carinski dohodki v juliju so znašali 6 milijonov 124.485 Din, od tega od izvoza samo 6709. Depoziti so znašali 1.009.327 Din.

Celjani študirajo MP. Te dni se je mudil v Mariboru odposlanec celjske občinskega sveta prof. Bitenc ter je proučeval ustroj organizacije Mestnih podjetij.

SSK Maraton, teškoatletska sekcija. Drevi ob 20 obvezen sestanek vseh atletov — Načelnik.

Lepa cena za dobro blago. Banovina je kupila pri premovanju konj v St. Lenartu v Slovenskih goricah dvehletnega žrebca kmečke reje za 12.000 Din.

Razid mesarske godbe. Pred nekaj leti ustanovljena godba mesarskih omočnikov v Mariboru se je sedaj razšla.

Dva kolesarja pod avtom. Na Slemenu pri Selnici je zavozil neki avtomobilist od zadaj v posestnika Ivana Santla iz Slemena, ki se je peljal na kolesu, ter ga težje poškodoval. — Pri Kamnici se je zaletel krojaški vajenec Franc Žnidar iz Selnice, ki je izgubil oblast nad kolesom, v neki osebnosti avto ter obelžal s hudimi poškodbami.

Kaj je danes na Mariborskem tednu? Ob 20.30 koncert narodnih pesmi v mestnem parku. Izvajajo združeni moški zbori Ipravčev pevске župe, dirigent prof. Vasilij Mirk. — Od 21.30 do 22 promenadni koncert na razstavišču.

Za predstavo »Slehenik« se delajo velike priprave, veliko pa je tudi zanimanje med meščani in okoličani. Gotovo bo obisk predstave v Ljud-

skem vrtu rekorden. Vstopnice bo kmalu dobiti v predprodaji.

Higijsno mleko na Mariborskem tednu. Mleko je eno najboljših in najcenejše živilo in vendar ga dovolj ne cenimo. Zlasti tekstilno delavstvo, ki je izpostavljeno tolikim nevarnostim, posebno tuberkulozi, bi moralo mleko bolj ceniti. To je opaziti tudi na Mariborskem tednu, kjer točijo higijsno pitno mleko, vidimo pa pred točilnico samo tuje inozemce, ki znajo ceniti krepilno pijačo, dočim se domačini skoraj za mleko ne zmenijo. — Učimo se od tujecev!

Ko so ljudje na letovišču... Upokojeni pošni uradnik g. Ferdo Karis se nabaja s svojo soprogom v Radenci na letovišču. V nedeljo pa so mu njegovo stanovanje v Mariboru obiskali vlomilci ter mu ga vsega pretaknili in premetali.

Dr. Rudolf Lovrec ne ordinira do 20. avgusta.

Celje

Iz duhovniških krogov. Mestni kaplan g. dr. Maksimilijan Držečnik je premeščen v Maribor za prefekta v Dijaško semenišče, v Celje pa pride za kaplana g. Lupše Martin, kaplan v Škalah.

Smrtina kosa. Na Hribu sv. Jožefa št. 3, je umrla gospa Marija Zakotnik, vdova po poštnem poduradniku, stara 71 let. Pogreb je bil včeraj ob 5. popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča. Pokojnici naj sveti večna luč, žalujočim ostalim pa izrekamo svoje sožalje.

Delavstvo pri regulaciji Savinje v Tremerjih je mirno. Brezposelnih, ki bi radi prišli do službe se oglašava vedno več, včeraj je čakalo na delo kakih 100 delavcev. Ker še podjetnik ni dobil potrebnega orodja, predvsem bagerja, pridejo v poštev za sprejem v delo le najpotrebnejši brezposelni. Bager in drugo orodje prispelo najbrže že v četrtek ali petek, nakar se bo število zaposlenih delavcev kmalu pomnožilo.

Nesreča ne počiva. 29-letni mesar Dupelnik Ivan z Dobrne je 1. t. m. hotel dvigniti z voza vrečo, pri tem pa je padel in si izpahlil desno nogo. — Oovirk Jožefa, 5-letna hči železniškega služitelja iz Bezovja pri Sv. Juriju ob j. z., je doma padla po stopnicah in si pregriznila jezik. — Krašek Mira, odvetniška uradnica iz Laškega, stara 20 let, se je 1. t. m. ob 8. jutraj peljala s kolesom; pri Kapucinskem mostu ji je privozil nasproti neki kolesar, ki je trčil v njeno kolo. Kraškova je pri tem tako nesrečno padla, da si je zlomila desno ključnico. — Weisenbach Ignac, 34-letni zidar iz Prelske pri Velenu je padel 31. julija na podu nad hlevom in si zlomil levo roko pod ramo. — Pustoslemšek Franc, 32-letni drvar v Marijinem dvoru pri Nazarju, je pri sekanju plohov padel na sekirino in si prerazil trebuh. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Pluj

Komorni večer bo v sredo zvečer v Mestnem gledališču. Nastopili bodo: tenorist Slavko Lukman, član ljubljanske opere, Boris Pilato, član baleta grške opere, vilonist Herman Groeger in pianist Hubert Ankerst.

Skofia Loka

Obrtnoindustrijska razstava bo v ogled vsem, ki so jo, posebno pa onim, ki jo še niso obiskali, samo še štirinajst dni. Kot se je izrazilo več znamenitih osebnosti, je razstava zelo okusno razvrščena in nudi torej slehernemu kos užitka.

Letovištarjev je letos v našem mestu šlo precej in so na stanovanjih pri privatnikih, kakor tudi v tukajšnjem uršulinskem samostanu. Kje bi videti jim zelo prija goreniški zrak, posebno so pa navdušeni nad ugodno kopalno sezono in raznimi izleti, ki jih nudi v bogati meri okolica Loka.

Oporni zid ob Selčici na poti v Vincarje prav lepo napreduje. Sedaj se že natanko vidi kakšno lice bo dobila z novim zidom starodavna in zelo čislana promenadna pot v Vincarje. — Oporni zid nameravajo tudi zgraditi ob Poljanščici in sicer malo na Sovodnjem, kjer je voda ob povodnji 1926 leta odnesla mnogo rodovitne zemlje. V to svrhu bo tudi ogled za oporni zid in sicer 3. avgusta na licu mesta, h kateremu naj pridejo vsi, ki jim je pri srcu prospeh in olepšava mesta kakor tudi okolice.

Posloplje okr. načelstva na Žabjeku

Ljubljana, 3. avgusta.

Posloplje okr. načelstva Ljubljana—okolica spada menda med najobupnejša uradna posloplja v Ljubljani. Ze po poklicu, ki obdaja posebno prosvetne oddelke, bi človek sodil, da so tam zapor, ker so tudi res bili. Če pa pogleda v posloplje samo, pa se mora človek čuditi, da se sploh najdejo ljudje, ki morejo zdravi vzdrževati v posloplju po več let.

Posloplje na vodnih izvirkih

Posloplje stoji na vodnih izvirkih, vmes pa se pretakajo vodne žile, ki izvirajo pod gradom. Iz mlak, ki se zbirajo pod poslopljem, pronica voda po zidovju navzgor, vlaga prihaja po stenah v nadstropje. Posloplje samo je grajeno iz golovškega kamna, ki je zelo sprejemljiv za vodo, ter vpija vlago bolj kakor navadno kamenje. Kako se voda po zidovju naravnost pretaka, je najboljši dokaz v tem, da imajo v kleti narejene ob stenah posebne žlebove, da voda, ki prihaja od sten, ne zbira po kletih, marveč da se odteka po omenjenih žlebovih.

Takne so pisarne...

Pisarne so že same na sebi izredno ozke in razmeroma temne. Nekater sože leže tako, da v nje ne pogleda nikdar noben solnčni žarek. V eni taki ozki temni sobi sede n. pr. štirje referenti, ki morajo delati v takih nezdravih razmerah po cele dneve. Zopet so tri nadaljne sobe, v katerih sedi sključeni nad akti in ob pisalnih strojih nič več in nič manj kakor 22 nameščencev. In, kar je najhujše: vsaj do 2 m visoko so stene popolnoma skrušene, omet odpada, pod njim pa pronica vlaga. Sedaj poleti imajo noč in dan odprta okna, ali bolj rečeno okna, ker je navado v vsaki sobi le eno okno; naravnost obupno pa je v takih pisarnah v času, ko morajo okna zapirati. Pa tudi tedaj, kadar so okna odprta, so te sobe za revmatizem kakor nalasč ustvarjeni kanali, skozi katere vejejo neprestani preprihi ter čedalje bolj razjedajo ljudem zdravje. Prav blizu posloplja puha dim iz dimnika Mizarске zadruge. Kadar je slabo vreme, pritisane dim v ozke ulice, od tam pa v posloplja.

... in njih posledice.

Na okr. načelstvu imajo statistiko, kako uradništvo hira in boleha ravno radi obupnih uradniških prostorov. Pa tudi bežen pregled skozi uradniške prostore daje že dovolj zgovorno sliko v posledicah razmer, v katerih morajo nameščenci uradovati.

Ni torej čuda, da imamo primere, ko je n. pr. služitelj okr. načelstva Karel Pirman radi nezdravih razmer, v katerih je prebil več let, popolnoma

osepel. Kar cela kopica pa je primerov, ko uslužbenci stalno bolehalj oin morajo biti neprestano v zdravniški oskrbi.

Kje je rešitev?

Danes dopoldne se je setala v prostorih okr. načelstva posebna komisija, v kateri so bili okr. načelnik dr. Marsič, ob banske uprave dr. Bano, od magistrata dr. Ahčin, od tehničnega oddelka inž. Kralj in dalje inspektor dr. Lapajne. Komisija si je ogledala vse prostore, sestavila o tem zapisnik. Po mnenju te komisije se posloplje ne da na noben način tako preurediti, da bi zdravje nameščencev ne bilo ogroženo.

Ugotovitve in sklepi komisije.

Komisija v svojem zapisniku ugotavlja, da posloplje nima nikake izolacije proti vlagi in sicer ne horizontalne, kakor tudi ne vertikalne. V tem zidovju ni mogoče vlage preprečiti brez velikih stroškov. Nedeljeno uradovanje v teh prostorih je pri teh razmerah nemogoče in bi kazalo, da se zgradi novo posloplje, ali premešče uradni prostori v kako drugo stavbo, ki je zgrajena po načelih sedanje tehnične vede. Komisija je ugotovila pogosta obolenja uslužbencev okrajnega načelstva. Posebno pogosto so revmatična vnetja, išias, vnetje okostnice, vnetje čelne dupline, jetika itd.

Edin izhod bi bilo novo posloplje, dokler pa se ne najdejo higijsno pravilni službeni prostori, naj bi se uporabilo stanovanje načelnika dr. Marsiča za nadomestilo. Komisija je ugotovila, da je posloplje tudi v bližini tovarne mizarске zadruge in tovarne »Tribune«. Pa zakonu in po vseh pravilih hijijene ter sanitarnih policijskih predpisih, bo komisija vložila predlog, naj bi mestna občina prepovedala uporabljati dimnik zadnje tovarne, vso industrijo pa naj bi postavila v industrijsko četrt, to je v okraj Smarjno pri Savi.

Komisija dalje predlaga kot začasno rešitev: od parternih prostorov naj bi ostali časno samo oni za uradne namene, ki leže na severni strani. Ti prostori bi služili le za ekshibit in ekspedit. Severna soba pa naj se uporabi le za čakalnico, tako, da bi bilo omogočeno, da bi se v vseh sobah mogla odpirati okna in bi bil preprečen preprihi. Siroka veža naj bi služila za shrambo koles, katera morajo sedaj kolesarji postavljati zunaj posloplja i pogosto na dežju. Stanovanje okrajnega načelnika naj bi se takoj uporabilo za uradne prostore, s čimer bi dobili uradi načelstva vsaj primerno nadomestilo.

Komisijijski zapisnik dalje zahteva, naj bi se postavila kje v središču mesta čim prejšnje zgradba, ali pa naj bi okrajno načelstvo najelo drugo posloplje, ki bi ustrezalo zahtevam in razmeram.

Gospodarstvo

Zvišanje mezd v Italiji

Italijansko gospodarstvo se mora vkljub zmagi nad Abesinijo in Društvom narodom boriti z mnogimi težavami. V zadnjem času je vzbudil mnogo pozornosti sklep indutrijske konfederacije, da se na zahtevo delavskih organizacij zvišajo mezde od 10 do 20%. Italijanska industrija je bila zelo prizadeta z raznimi ukrepi med abesinsko vojno, zato tega sklepa ni sprejela ravno z navdušenjem.

Povišanje delavskih mezd pa je postajalo vsak dan bolj potrebno. Povišanje obkroga bankovcev, ki je doseglo v tekočem letu, kot se smatra, dve milijardi lir, ter težave, ki so nastale pri prekrbi z blagom vsled sankcij, so povzročile, da se je življenje podražilo za več kot za 20%. S to podražitvijo je treba računati in ji prilagoditi delavske mezde.

Sredi meseca bo stopilo v neljavo 10% povzvišanje mezd v stavbni industriji. To povzvišanje zadene 800.000 delavcev. Kmalu bodo sledile tudi druge industrije, pri nekaterih bo povzvišanje doseglo 20%.

To splošno povzvišanje seveda ne bo ostalo brez posledic na italijansko finančno politiko. Vpraša-

nje je, če se bo mogoče izogniti inflaciji. Povišanje obkroga in cen, padanje lire v inozemstvu, kjer je napram zlati pariteti izgubila 13 točk, vse to so momenti, ki dokazujejo, da je gospodarstvo Italije na nevarni poti.

Vlada se sicer prizadeva, da bi zavrla razvoj k inflaciji. Baje se je v zadnjih mesecih celo otreščilo za približno eno milijardo zmanjšati denarni obtok.

Pod vidikom vseh teh težav je treba gledati tudi na sedanjo trgovinsko politiko, ki jo Italija vodi proti državam, ki so izvajale sankcije. Da drži liro, zavira Italija uvoz, za izgovor ji služijo sankcije. Seveda je krčenje uvoza dvorezen meč, ker povzroča pomanjkanje blaga, ima za posledico dviganje cen, dražinjo, tej pa mora slediti povišanje delavskih mezd in končno denarnega obkroga. Ni lahko priti iz tega začaranega kroga.

Glasilno francoske težke industrije je italijansko politiko označilo takole:

»Politika prestiza je bila vedno draga politika. Vsa duce-jeva avtoriteta ne bo odveč, da bo ob kritičnem trenutku zavrnila težave avanturistične orientacije.«

Srbske srečke

Rdečega križa

Beograd, 3. avgusta. AA. Oddelek državnih dolgov in državnega kredita je izdal o vrednosti srečk srbskega društva Rdečega križa tole pojasnilo:

Po podatkih tega oddelka znaša vrednost srečk Rdečega križa na domačih borzah približno 24 din za 1 kos, na pariški borzi pa ga prodajajo in kupujejo po 16—16.50 francoske franka, kar da približno 50 din za kos. Ta ogromna razlika v cenah doma in v Parizu, ki znaša skoro 100%, je samo posledica nezadostne poučenosti lastnikov teh srečk. Vedeti bi morali, da uživajo srečke Srbskega društva Rdečega križa iz leta 1907 iste pravice glede izplačila amortiziranih dobikov, pa najsi so v tujini ali doma, in sicer na podlagi konvencij od 5. aprila 1930, 26. julija 1933 in 25. aprila 1936 s posredovanjem finančnega agenta v Parizu ali pa 100% v dinarjih, računajoč nominalni dinar ali frank za en sedanji dinar, in sicer pri Društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Beogradu. Ker se s sredstvi posebnega amortizacijskega fonda, ustanovljenega s konvencijo od 24. aprila 1936, vrši s strani finančnega agenta za račun naše države odkup teh srečk v tujini, se opozirajo lastniki srečk na gori navedeno tečajno razliko, kakor tudi na sklep finančnega ministrstva, ki je v interesu jugoslovanskega trga in lastnikov teh srečk jugoslovanskih državljanov, kakor tudi v interesu izenačenja teh srečk doma in v tujini dovolilo, da se smejo srečke Srbskega društva Rdečega križa svobodno uvažati v državo in izvažati v tujino, če se prizadeje najprej obrnejo na bančni in valutni oddelek s prošnjo, da se jim dovoli izvoz, oziroma uvoz teh srečk. Pri prošnji za izvoz se morajo prizadejeti istočasno obvezati, da bodo kosmati dohodek v tuji valuti od prodaje izvoženih srečk v tujino izročili Narodni banki, ki jim protivednost plača v dinarjih.

Pri tej priliki se opozirajo lastniki teh srečk, naj pred izvozom ali prodajo ugotove, ali je že kakšna srečka amortizirana in ali je dobila kak dobiček, ker je mogoče takšne srečke izročiti društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Beogradu proti 100% znesku po tečaju ali pari en nominalni dinar ali frank enak enemu sedanjemu dinarju.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

Seznami davčnih zavezancev teh strok so razgrnjeni na vpogled v pisarni mesnega poglavarstva, Meslni trg 27-III, soba 47, od 3. do 10. avgusta t. l.

2. Dne 17. avgusta ob pol 9. uri: Trgov. z modnim blagom, modišninje, urami, zlatarji, paserji, optiki, fotografivine, gravirni, puškariji, korzarji, drogerije, razni l/4.

3. Dne 18. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Trgovine z železino, posodo, steklom, porcelanom, perutninami, ribami, konji, živino, barvami, olji, keramiko, bencinom, slaščicami, glasbili, črevami, čebelarskimi izdelki, gradbenim materialom, cerkv. potrebščinami, zobotrebi, kožami, tehn. elektrotehničnimi predmeti, alkohol in brezalkoh. pijačami, sodavičariji, kiserne.

4. Dne 19. avgusta 1936 ob pol 9. uri stariarji, razna obrtna podjetja l/2, to so: vrvarne, dežnikariji, nožarji, brivci, izdelava uniform, zaloge pohištva, krojaške potrebščine, tapetniki, mesar. potrebščine, kurivo in suha roba, z lesom, mehanizacija, kino podjetja, časopisi, vsakovrstna podjetja, l/12, in sicer: plakaterji, izdel. gorčice, igralnih miz, pralnice-likalnice, čistilnice, nožemiki hlevov, kopirni zavodi, stražarski zavodi, peskopipi, garderobe, fiskarne, gramozne jame, klišarne, kemotehn. izdelki, reklamna podjetja, šoferske šole, pogrebni zavodi.

šanje je nastalo zaradi zmanjšanja izgub pri posameznih podjetjih in zaradi razvoja varčevanja. Razvoj »produciranega« in »izplačanega« dohodka je bil tekmo zadnjih štirih let sledeči (v milijonih dolarjev):

	Producirani dohodek	Izplačani dohodek
l. 1932	39.545	48.362
l. 1933	41.742	44.940
l. 1934	48.797	50.174
l. 1935	52.959	53.587

Pri izplačanem dohodku je najbolj narasel dohodek od dela, ki je znašal lansko leto 36 milijard, dohodek od obresti in dividend je od l. 1932 celo padel in je znašal l. 1935 7,3 milijarde. Dohodek podjetnikov se je izboljšal, lansko leto je znašal 8,7 milijarde.

Ce primerjamo »producirani« dohodek po posameznih panogah, vidimo največje izboljšanje pri predelovalni industriji. Njen dohodek se je od 5,6 milijard v l. 1932 povečal na 11,3 milijard v l. 1935. Izboljšanje je tudi pri kmetijstvu, ki je doseglo v l. 1935 4,8 milijarde, pri gradbeni industriji trgovini in rudarstvu.

Letni dohodek je povprečno na delavca znašal 1117 dolarjev proti 1024 v l. 1934 in 929 v letu 1933. Povprečni dohodek nemščencev s stalno plačo je narasel od 2019 dolarjev v l. 1934 na 2080 v l. 1935.

Vprašanje kmečkih dolgov pred rešitvijo. Kot poročila »Jugoslovenski kurir«, je Narodna banka končala zbiranje podatkov o kmečkih dolgovih, ki se je pričelo 30. aprila t. l. Ko se bo vrnil predsednik vlade v Beograd, mu bodo predloženi v proučevanje lozadevi elaborati, nakar se bo vršila konferenca vlade in prizadetih. Medtem pa bo Narodna banka sklicala nekakšno konferenco zastopnikov bank, da bo vlada spoznala njihovo stališče v tem vprašanju.

Pred ukinitvijo prisilne uprave pri Našički d. d. Svoji čas smo poročali, da je bila na predlog eraria uvedena prisilna uprava nad Našičko tovarno tanina in parno žago d. d. zaradi izterjanja zaostalih davkov. Kot se sedaj poroča, je prišlo do sporazuma glede odplačila zneska 46 milijonov Din, kolikor znaša dolg Našičke proti erarii. Znatel del dolga bo takoj plačan v gotovini, ostanek se pa bo moral odplačati v gotovem roku. Prilpomnimo, da je znesek, ki se sedaj navaja kot dolg Našičke državi, znatno manjši kot pa se je prvotno trdilo. Po prvih vesteh naj bi ta dolg znašal približno 120 milijonov Din.

Dobave. Mašinsko odeljenje direkcije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 3. avg. ponudbe za dobavo 25 ton negašenega ožna. Gradbeni odd. pa do 4. avg. ponudbe za dobavo 35.000 kom. zidne opeke novega formata, telefonskega kabla, kabelskih končnikov, klicnih palcev, dvožilnega svinčnega kabla in kolnih koles.

Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 5. avg. ponudbe za dobavo raznih žag, svedrov, skobljčev itd., raznih železnih plošč, raznega električnega materiala, električnih žarnic, odtočnih cevi in strelskih žlebov, raznih desk in štalatnov, 35 m³ bukovega oglja, 10.000 kg portland cementsa, trde gume, 2000 kg transformatorskega olja, zaščitnih naočnikov, stekel in usnjenih propilinskih mask.

Licitacije. Nakup sena, slame in ovsa za vojaštvo se bo vršil za Slov. Bistrico po vojaški komisiji pri intendantskem skladišču v Mariboru. Dne 3. avgusta se vrši pri garnizonski upravi v Ljubljani zaključna pogodba za oddajo prodaje peciva (burek) po vojašnicah v Ljubljani, in dne 4. avgusta za prodajo sladkorih proizvodov. Dne 14. avgusta se vrši pri Dravski radionici v Ljubljani ofertalna licitacija za dobavo raznega lesa.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI na razpolago.

Borza Denar

Razen Pariza, ki je popustil, in Curiha, ki je nespremenjen, so vsi devizni tečajji na ljubljanski borzi nekoliko popustili.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi popustil na 8,60—8,70, na zagrebški je notiral 8,55—8,65 (8,60), na belgrajski pa 8,54—8,64. Grški boni so na zagrebški borzi notirali 28,75 bl., na belgrajski pa 28,40—29,10. Angleški funt je notiral nespremenjeno, in sicer na ljubljanski borzi 238 den., 235,50 bl., na zagrebški 237,20—238,80 (238), na belgrajski borzi pa je notiral 237,20—238,80. Španska pezeta je na zagrebški borzi notirala nespremenjeno 5,95—6,05 (6).

Nemški klirniški čeki so na ljubljanski borzi notirali 13,60—13,80, na zagrebški 13,545—13,745 (13,645), za konec avgust 13,445—13,645 (13,545), za sredo septembra 13,45—13,65 (13,55), za konec septembra 13,43—13,63 (13,53), na belgrajski borzi so klirniški čeki notirali 13,5325—13,7325.

Italijanske klirniške nakaznice so v Zagrebu notirale 320 bl., v Beogradu pa 316,80—319,20.

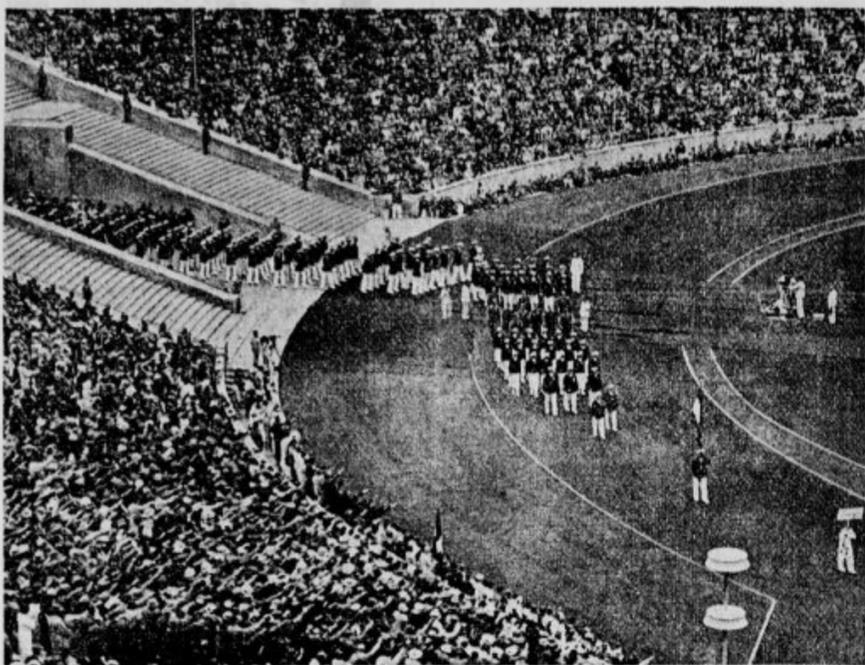
Tretja znamenita najdba tega leta je podstavek z novo signaturo (umetniškim podpisom) slavnega grškega kiparja Praksitelesa. Ime se nahaja pod besedilom, v katerem je zapisano, da Kleio-krakteia, hči Polieukta Teithrazija, in žena Sparidija, daruje kiparske podobe, statue boginje Demetre in Kore (Persefone), daruje pač boginji Demetri. Vedno pritrjuje Pausanias tudi v tem primeru pomaga arheologom s svojim neprecenljivim potopisom po Grčiji. On pripoveduje namreč, da so stali blizu templja Demetre kipi Demetre in laktia, napis v zidu templja pa je imenoval kot avtorja kipov Praksitelesa. Arheologi domnevajo sedaj, da se je v sulanski vojni prava baza z napisom izgubila, nekdo pa je njen napis v arhaičnih erkah prepisal na zid in tega je Pausanias čital. Zdjaj pa se je po njih mnenju našel izvorni podstavek. Napis prinaša nove podatke o rodbini Polieukta, je pa važen posebno tudi zaradi nove signature Praksitelesa. Če bi se posrečilo dognati z gotovostjo, da je nedavno na Agora najdena slonokoščena sohica Apolona, ki je bila vsa zdobljena, istotako Praksitelovo delo, nam je ta umetnik postal kar za dva dragocena podatka bližji.

Izmed ostalih plastičnih najdb tega leta zbuja pozornost še fragment nagrobne stele iz peneliškega marmorja, predstavljajoč bradatga moža Athenoklesa, ki je bil glasom napisu tam zakopan. Napis je iz zač. 4. stol. pr. Kr. Nič manj pa ni zanimiva statua nekega uradnika v naravni veličini iz poznoantičnega časa, verjetno že iz bizantinske periode.

Slika, ki jo je o grški kulturi dala lopata, še dolgo ni zaključena, kajti kot vidimo, krijejo hellenska tla še mnogo mnogo zakladov in doslej popolnoma nepoznatih virov za spoznanje grške antike. To velja tudi za Atene, čeprav bi človek mislil, da je že vse dognano.

Slavospevi narodov

(Narodne himne na olimpijadi)

Olimpijske igre so se začele: Skupine narodov korakajo na stadion.

Zastave in himne bodo pri olimpijskih igrah oznanjale dežele zmagovalcev. Na treh drogovih se bodo zastave dvigale, ko bodo zmagovalci in z njimi njih dežele — počestili. Za tak svečanostni trenutek pa se bo vselej oglasila narodna himna dotičnega naroda in radio jo bo objavil vsemu svetu. Ob tem trenutku bodo zmagovalce dežele zaeno tudi glasbeni zmagovalci. Osemdeset poročevalcev radia, ki zastopajo 30 različnih jezikov, bo narodne himne razglasilo po vsem svetu.

Narodne himne so tako zvezane s poedinimi narodi, da je v njih vse občutenje dotičnih narodov, v njih je tudi zgodovina in politika. Zanimivo je, da je dosti himen nastalo šele v 19. stoletju, ko se je prebudila zavest poedinih narodov. Najstarejša narodna himna je nizozemska, ki je nastala l. 1570. Iz 16. stoletja je tudi francoska pesem Malbroughja, ki so jo peli, še preden so l. 1792 dobili marseljezo. Iz 18. stoletja izvirajo nemška, angleška, francoska in danska himna.

Himne narodov pridejo malokdaj čez meje dotičnih držav. Včasih pa kaka tuja država prevzame napev za svojo himno, tako je n. pr. bolgarsko himno »Sumi Marica...« zložil ruski kapelnik Maraček. Večina himen so koračnice. Tudi urna, šestosminska španska himna (1820) je izražena kot koračnica. — Kakor smo že omenili, so skladatelji narodnih himen večkrat tujci. Bolgarsko himno je komponiral Rus, bivšo srbsko (zdaj jugoslovansko) »Bože pravde...« je uglasbil Slovenec, romunsko Nemeec, češko Argentinec. Siamsko in perzijsko državno himno je zložil Francoz, himne iz Kolumbije in Bolivije — Italijan. Celó od l. 1914 skoraj ponarodelo nemško himno (O. Nemčija, vsa preslavna...) je uglasbil Anglež Pierson († 1873).

V nemški in francoski himni sta posebno lepo združeni obe značilni potezi vsake himne: svečanost in bojevitost. V norveški himni so oživiljeni stari korali. Uglasbil jo je Nordraak, besedilo napisal Björnson.

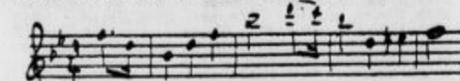
Po francoskem načinu je narejena belgijska himna, brabançonna. Po francoskem zgledu je mnogo himen, tako portugalska, dalje himna Monaca, Peruja, Turčije. Sorodna je tudi ognjevit italijanska koračnica »Marcia Reale« (1834). Od 1923 pa imajo Italijani fašistovsko himno »Giovinezza«, uglasbil Blanc.

Izmed nordijskih himen bo v teh dneh zmagovita finska himna. Ta ni prav nič v zvezi s finsko narodno glasbo, saj je kar nemška. Uglasbil jo je Nemeec Pacius l. 1848. L. 1865 pa so ta napev v drugem besedilu privzeli za narodno himno.

Finska himna je v tričetrtinskem taktu, kakršnih je prav malo. To posebnost imajo poljska, grška in severoameriška himna. Kot zmagovalna himna bo na olimpijadi brez dvoma zadonela himna Združenih ameriških držav (USA).

Od l. 1903 je to narodna himna z besedilom: »Bandero polno zvezd«, napev izvira od Stefforda Smitha († 1836) po neki angleški napitnici. Puce cini je v prvem dejanju svoje »Madame Butterfly« uporabil ameriško himno kot značilno potezo nastopivšega ameriškega mornariškega častnika Linkertona.

Izmed južnoevropskih himen je zlasti ognjevit madjarska. Uglasbil jo je Egressy.

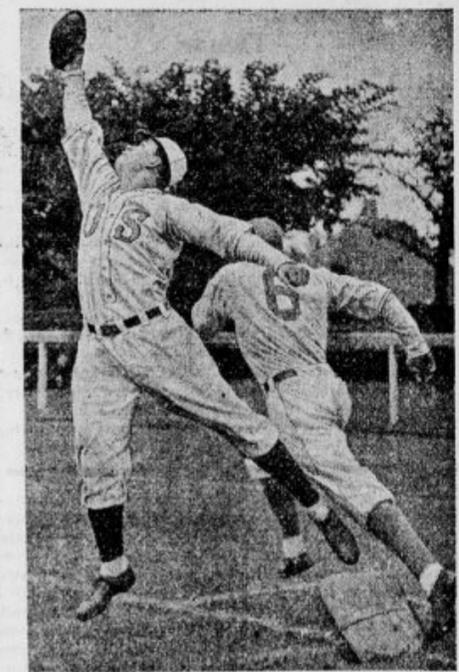
Jugoslovanska himna izraža del najnovejše politične zgodovine. V prvem stavku je stara srbska himna, v drugem hrvaška, v tretjem slovenska.

Izmed azijskih himen je važna japonska, in Japonci so narod športnikov. Pradavno besedilo iz 9. stoletja je uglasbil l. 1880 Hayashi Hironokami. Prenovil jo je Nemeec Eckert.

Še mlajša je kitajska himna, ki jo pejejo od l. 1912 in zveni svečanostno-pradavno. Začenja se z besedami: »Država sredine stoji mogočno na svetu...«

Še marsikaka druga himna bo proslavila zmagovalce in njih domovino na olimpijadi. Tako bo olimpijada zaeno stadion glasbe, kjer bodo zapela orjaška pljuča vsega sveta himne v proslavo narodov vsega sveta.

Ameriški igralci z žogo se urijo za olimpijski nastop.

Deset minut pred Madridom

(K bojem za Madrid)

Siromašno drdra vlak po brezupni Kastiliji. Skozi odprta okna pihlja hladen veter, ki je poln dima in premogovega prahu. Dve mladi Španki, ki se vračata s San Sebastiana, čebljata in me z majhnimi opazkami zabavata. Zunaj ni videti ničesar drugega ko pusto planoto, ki te spominja severnoafriške planote. Napoleon je pravilno presodil, ko je dejal, da se Afrika začenja že za — Pireneji.

Burgos, Valladolid, Escorial. Čez deset minut bomo v Madridu. A kje je Madrid? Čudovito! Niti najmanj ni videti, da bi se bližali velikemu mestu. Le kje so tista običajna predmestja in vrste črnih barak in hiš, ki s svojih železnih balkonov pozdravljajo potnika z umazanim perilom? Madrida ni nikjer videti.

Izenada pa — oster ovinek, rezek žvižg lokomotive in na oguljeni, izsušeni višini se prikaže vrsta blesteče se belih hiš, ki se neposredno vzdignejo iz pokrajine in se odražajo z večernega nebesa. Tu se začenja in tu se konča Madrid! — Čudovit, neprijeten utis. Poznam le še eno mesto, ki me je prav tako presenetilo in ki prav tako kar šine iz puščobne pokrajine: to je Constantine v Alžeriji, starodavna Cyra, ki sta se zanjo pričala Hanibal in Masinisa v Rimu. Na škrbnatih čereh je Constantine nabodena in gleda v vrto-glave prepade kotlin in kar plane potniku v oči, ko zavije mimo vogala.

Vlak zdrdra čez most, ki pod njim reka Manzanares odplavlja svoje vode v zanemarjeni Ljudski vrt. Vrtljaki, zaprašeni nedeljski ljudje, zvoki lajne šinejo mimo in nato se vlak ustavi: severni kolodvor! — Niti deset minut ni trajalo, pa sem spolzel z nekakšne saharške planote v evropsko glavno mesto, ki je umazano in okrašeno, ki je revno in bogato, hrupno in tihotno in zmeraj v napetosti med starim in novim.

Skoraj ga ni v Evropi glavnega mesta, ki bi imelo okrog sebe toliko neizrabljenega sveta ko Madrid. In skoraj nobeno mesto se ne bi moglo tako na široko razprostrti, in vendar se tišči skupaj in sil v višino, ko da ga je strah širine, ko da ne zaupa ravnini in se boječe odmika daljnji okrog sebe. Madrid je prvo evropsko mesto, ki je začelo zidati donebnike in je zaeno tisto mesto, ki je donebnikov najmanj potrebno.

Kdor se z vlakom pelje v Madrid, naj se pripravi na široko zasnovano mesto, kakršna so mesta ruskih ravní: Poltava, Saratov, Kazan... In kdor se nato spreha po Gran Via, si utegne misliti, da je v mestu, ki se bo v svoji lastni de-

želi kar zadušilo. Le odkod je ta uganka?

S prekrasne terase kraljeve palače ti zdrkne pogled v grajski vrt pod palačo in dalje po sončnatem zelenju v daljnjo ravnino, ki v veličastnem begu beži odvod vsa gola, pusta, neobljudena tja do daljnje, sivo se lesketajoče Sierra Guadarrame. Vprašaj se, v kakšni zvezi je to mesto z deželo okrog sebe? Barcelona je prirodno združena s svojo okolico. Vsi sokovi Katalonije žuborijo v njenih žilah. Sevilla je duša Andaluzije. Vroča mavarska kri je proniknila v tkivo mesta in barva z njo podnevi in ponoči življenje vseh cest in ulic. Valencia, Toledo, Burgos in Malaga so se zakoreninili v zemljo, ki iz nje črpajo način in ritem svojega življenja.

Madrid? Dozdeva se, da je poglobilni znak Madrida prav ta, da je tuj svoji deželi in da se odmika od nje. Madrid in Španija! In vendar je Madrid v drugem pomenu isto ko Španija.

Ko sem s kupole Izakove katedrale gledal na Petrograd, sem spoznal, da je bilo to mesto nasilno rojeno in je ko pajek razpredlo svoje mreže po deželi, ki jo priteza nase in jo izmzgava.

Ko sem stopal skozi Puetro del Sol, kjer ni nič stalnega in se vse giblje, ko sem kolovratil po Gran Via in bil v kavarnah, ki so zaeno politični klubi, mi je govoril Madrid svoj lastni jezik. Slišal sem jezik mesta, ki se je zato rodilo, da na križišču političnih spletk mnogovrstne države pri-me v roko njeno vodstvo.

Kakor meša kak kuhar z žlico po ponvah, tako si kuha politika v Madridu svoje omake, ki jim pravi ministristva in sporazumi. Madrid ropota, štrajka, strelja, se razburja in se spet umiri ko juha v loncu. Nevarno je, če štrajka Andaluzija, če grozi Katalonija ali če si eno zaživlja domovina Baskov... Medtem pa v Madridu skačejo in plešejo po zibajoči se vrvi parlamenta. Zdaj mi je jasno, kako da je postal Canosas del Castillo, ta veleum parlamentarne akrobatike, vprav v Madridu tako slaven! Kaj se bo pa zgodilo zdaj, ko se je zaneli takšen velikanski požar, taka veleborba za vso državo?

Ko je Filipa II. premagalo hrepenenje po iskrenosti in samoti, je pobežnil iz Madrida in si sezidal Escorial. Ko se je bil naš vlak ustavil pred Escorialom, sem vprašal svojo mlado sopotnico, Španko, zakaj da ta veliki kraj ni maral Madrida. Naslonila se je nazaj, nekaj časa strmela vame, nato se je zasmejala, rekoč: »Ker je bil tujec ko vi; ker je imel čustva; Madrid je pa brez njih!«

Sportno dvorano v Madridu so spremenili zaradi krvavih bojev v bolnišnico.

Kopanje v Mrtvem morju

Anglež R. Halliburton poroča: Tu, kjer bivam zdaj, je vse leto čas za kopanje. Danes popoldne sem dremal, bral časopis — a vse v solnih raztopinah Mrtvega morja. Prav posebno doživljam je, če človek plava v tej solni brozgi. Prvič je Mrtvo morje 390 m pod morsko višino in drugič je le tri četrtine te brozge voda, ena četrtina pa sol. To morje je petkrat tako slano ko ocean ali dvakrat toliko ko slano jezero v Ameriki.

Sploščka človek prav veselo brodi po morju, ves radoveden, kaj se bo zgodilo. Voda ti sega že do bokov, nato do prsi in mahoma te nekaj dvigne, da plešeš po vodi ko na plutovini in roke in pleča ti molijo iznad vode.

Kakšen okus! Dokler se držiš pokoncu, je že še; a če izgubiš ravnotežje, tedaj se moraš neznanško truditi, da se ti glava ne potopi v globino in ti noge ne planejo kvišku. Voda Mrtvega morja je jako »čudna«. Le enkrat v življenju sem pil še bolj »čudno«: v Canalu Grande v Benetkah!

Po tej slani juhi sploh ne moreš pravilno plavati. Precej gibčen moraš biti, da se daš mirno voditi okrog. Najbolje je še bilo, če sem si noge

zvezal z robcem in sem vtaknil v robec težak kamen, ki je vlekel noge nizdol, da sem mogel mirno uživati prekrasno pokrajino.

Mrtvo morje se nikamor ne izteka. Odkar pomni človeški rod, prinaša reka Jordan vsak dan 6 milijonov ton vode v to veliko kotlino in vendar se vodna površina Mrtvega morja ni niti še za centimeter dvignila! Ozračje, ki je najbolj suho na svetu, popije vsak dan toliko hlapov, da se dotok izenači. Če bi iznenada nehali Jordan teči v Mrtvo morje, bi kmalu izginilo in bi ostala le 60 km dolga in 15 km široka luknja z dnom, ki je 1000 m pod morsko gladino.

Ker je ime tako žalostno, si tudi mislimo, da je Mrtvo morje res mrtvaško. Res je, da tu ni ničesar živega, da ni ne rastlin, ne rib, ne polžev ne perunik, ker se vse zamori v smrtonosni slani brozgi. Vendar ima Mrtvo morje svojevrstno, divjo in zvšičeno lepoto. Voda je temnomodra, leskeče se in hribi so veličastni. Le to je, da ti je navzlic vsej lepoti koj slabo, če le srkneš iz morja; lasje se ti pa sprimejo ko v smoli.

Če hočete vedeti...

Če ima zrak 18 stopinj Celzija, ga občuti človeško telo, kakor da ni ne toplo ne mrzlo; voda istih stopinj je za človeka že hladna.

Kadarkoli izdihnemo, ostane v pljučih še 1 do 1½ litra zraka.

Koliko tehta muha? Za 1 kg je treba 140.000 muh. 140 muh tehta 1 gram. Ena muha pa tehta 1/10 centigrama.

Par podgan ima v 14 letih milijon potomcev.

V Kaliforniji uporabljajo koščice breskev za kurivo.

Vožnja z avtom priporočajo ljudem, ki ne morejo spati in ki so živčno razdrapani.

Pes more stradati 4 do 6 tednov, konj 3 tedne, če dobi kaj vode vmes.

Slavčkovo petje je slišati delj ko kilometer daleč.

Prvi papirnati denar so bili l. 1664. izdani »listki za prevoz« v Stockholmu.

Trije do štirje otroci enega zakonskega para in 21 rojstev na leto na vsakih 1000 prebivalcev: to je najmanjše število otrok, da more kak narod obstajati.

Zaradi pika strupenih kač umrje 1 do 10 odstotkov ljudi; od gadovega pika — 2 odstotka. Dru-gi ozdravijo

»Beži, beži — morda pa še ni zadosti nagačen!«

★

»Natakar, danes pa nekaj, česar nisem še nikoli imel!«
»Izvršno, prav danes imamo možgane v omakile!«

★

Gost: »Odkleč se pa pravi pri tej gostilni!«
»Pri biku?«
Natakar: »Odkar jo je prevzel novi gospodar!«

Prihod francoskega moštva na olimpijado. — Na vožnji skozi Berlin je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo francosko moštvo.

Peovski koncert v Hočah

Pevske okrožje »Dravsko polje«, ki pod okriljem Pevske zveze prav živahno deluje že tretje leto, je svojo delavnost in razgibanost ponovno pokazalo letos s skupnim koncertnim nastopom. Kakor že predlanskim, tako so tudi tokrat v nedeljo popoldne, 26. julija, priredili vsi trije okrožni pevski zbori nastop na prostoru dekanjskega dvorca v Hočah. Sodelovali so cirkovski pod vodstvom g. Plohla, šentjanski z Dravskega polja pod vodstvom g. Colnarica in domači hočki pod vodstvom g. Furlana.

V sporedu so se vrstili nastopi zborov posamič in skupno, v moškem, ženskem in mešanem zboru. Časovne prilike in številne druge prireditve v bližnji okolici so bile vzrok, da zbori niso nastopili v svojem običajnem, polnem številu. Pa vendar je tudi pri tem koncertu v skupnem nastopu zadonela naša pesem iz sto grl. Točno sto pevcev se je zbralo na odru in z vsjo ubranostjo zapelo »Molitve za kralja in domovino« ter »Pevsko koračnico«.

Vse hvale je vredno dejstvo, da so pevke in pevci, ki so vendar v pretežni večini sedaj od ranega jutra do poznega večera v potu svojega obraza zaposleni pri poljskem delu, utrujeni žrtvovali večerne ure vzvišeni pevski ideji. Naj bi bili agilni Podravčani vsem drugim vzgled požrtvovalnosti za dobro in lepo stvar! Pa še eno naj z veseljem ugotovimo! Pevska ideja očitno pridobiva na zanimanju in priznanju. To je bilo videti iz dejstva, da so nastopajoči zbori imeli v svojih vrstah mnogo mladega naraščaja. Le dajmo naši mladini zopet naše pesmi!

K sporedu samemu naj na kratko omenimo, da bi bilo mogoče eno ali drugo točko zamenjati s hvaležnejšo skladbo, ki bi jo pevci zapeli z večjim doživljem, tako, da bi našla tudi neposredneje pot do srea poslušavčevega. Intonacija in ubranost sta bili na nekaj mestih majavi, izreka pa je bila jasna in razločna. V pevski disciplini, tako pri nastopanju kakor med izvajanjem, je bilo od zadnjega predlanskega nastopa mnogo napredka, kar naj bo zopet pevovodjem in pevcem v bodrilo pri vztrajnem delu za bodočnost.

Prezreti ne smemo domačih hočkih godb, tamburašev in društvenih godcev, ki sta zelo primerno izpopolnili odmore in skrbeli za živahnost pri prosti zabavi, ki se je neprisiljeno razvila po koncertu med pevci.

Okrožni pevovodje so medtem na kratkem okrožnem sestanku tudi sklenili, da ponove svoj koncert v drugi polovici septembra v Cirkovcrah.

Slovesna otvoritev XI. olimpijade

Nad 100.000 gledalcev na stadionu — Več stotisoč ljudstva pa na cestah, ki peljejo na državno športno polje

Berlin, 1. avgusta.

Današnji dan bo zapisan v zgodovini modernih olimpijskih iger z zlatimi črkami. Tako slovesno so otvorjali olimpijske igre menda samo še stari Grki. Slavnostno razpoloženje vlada ne samo pri vseh inozemskih, temveč pri slehernemu Berlinčanu, vsaj je takorekoč vse mesto na nogah in celo take so pripeljali na ulice, ki so privezani na posteljo ali pa vsled pohabljenosti ne morejo hoditi. Vse hoče sodelovati pri slovesnostih XI. olimpijskih iger, vse hoče videti »Führer-ja«, ki se bo vsak čas peljal mimo.

Vse ulice, ki vodijo na stadion so polne ljudi, ter prometnih vozil. Z avtomobili se sploh ne da priti naprej tako so zabasali vse prometne žile, ki vodijo na drž. športno polje. Gledalci so začeli polniti stadion v zgodnjih popoldanskih urah, tako, da je bil ob treh že nabito poln. Samo 105.000 ljudi je dobilo vstopnice, ki so bile za današnji dan že zdavnaj razprodane, vsi drugi stotisoči, ki bi radi prisostvovali današnjemu svečanemu dogodku pa so morali ostati na ulicah ali v bližini stadiona ter so se morali zadovoljiti z radio prenosom.

Marsikdo pa je moral kljub temu zunaj ostati, četudi je imel vstopnico. Stadion je oddaljen od centra mesta kakih 12 km. Običajno se pride tja s podzemsko ali nadzemsko železnico v 20 minutah. Danes so pa vsa prometna sredstva rabila mnogo več časa za to pot in kdor ni pravočasno, vsaj 2. uri preje odšel iz mesta, je gotovo zamudil pričetek, ako se je le peljal z omnibusom.

Točno ob štiri pride v stadion Hitler v spremstvu mednarodnega in nemškega olimpijskega odbora. Godba zaigra nemško himno, mornarji dvignejo na jambore olimpijsko hitlerjevo zastavo, ljudstvo stoji in pozdravlja z dvignjenimi rokami. Z visokih lin olimpijskega stolpa se prvokrat slovesno oglašajo olimpijski zvon, ki poziva s svojim majestetičnim glasom mladino sveta k miru, k borbam brez orožja k plemeniti tekmi na zelenih tratah.

50 narodov defilirajo.

Pri glavnem vходу stadiona se pokažejo Grki, za njimi pa ostali narodi po abecednem redu, ki defilirajo mimo glavne tribune. Pred vsako narodnostjo je nosil belo oblečen športnik tablo z napisom, za njim pa je nosil član dotične narodnosti, državno zastavo. Vseh narodov je bilo 50, na zadnjem mestu Nemci kot prireditelji. Največ aplavza so doživeli Avstrijci, viharno so bili pozdravljani Francozi. Tudi Italijane in Madjare je občinstvo naprimerno bolj pozdravljalo kakor ostale. Pač malo po politiki diši. Urugvajce in Amerikanci so bili edini, ki niso pri defilaciji priklonili zaetava, amerikanci niti pri olimpijski prisegi ne. Posledica tega je bilo žvižganje, ki ga je bilo elišati iz vrst gledalcev. Seveda ljudje niso vedeli, da ameriški zakon ne dovoljuje tega.

Posebno pozornost je vzbujal pri grški ekipi Grk Luis, ki je bil napravljen v grško narodno nošo. Tega je povabil nem. olimpijski odbor na XI. olimpijado. Luis je namreč zmagal v maratonskem teku pri prvih modernih olimpijskih igrah leta 1896, v Atenah.

Ko so se vsi narodi postavili pred glavno tribuno, jih je nagovoril ustanovitelj modernih olimpijskih iger g. Coubertin z naslednjimi besedami: »Smisel olimpijskih iger ni zmaga, temveč sodelovanje, cilj ne borba, ampak vitezstvo.« Po pozdravnih besedah je Hitler otvoril igre.

Svečan je bil zlasti prihod zadnjega tekača z gorečo bakljo, ki so jo na 3055 km dolgi progi od Olimpije do Berlina nosili športniki 12 dni, skozi sedem držav. 20. julija so jo prižgali na tleh, kjer so imeli olimpijske igre stari Grki, danes pa je prižgal z njo zadnji tekač olimpijski ogenj dvajsetega stoletja, ki bo gorel ves čas olimpijskih iger.

Četudi je Berlin veleno mesto, ki je navajen raznih slovesnosti in parad, vendar kaj takega se ni doživel. Zlepa se ne bo zbralo toliko narodov naenkrat v Berlinu kakor topot. Vsi, tuji kakor Nemci pa občudujejo poleg raznih razstav in krasnih športnih naprav zlasti dekoracije, ki krasijo te dni Berlin. Ena hiša lepša od druge ena ulica je lepše dekorirana ko druga. Nemci so v tem pogledu same sebe prekosili. Vse pa je v stilu sedanje Nemčije in tretjega cesarstva, ki hoče svetlo pokazati, da je tudi s te strani nedosegljivo. O tehničnih napravah, ki so v službi XI. olimpijade pa sploh ne govorim, saj bi se dale o tem napisati cele knjige. Niti spretna roka fantastičnega pisatelja ne bi mogla tega tako opisati, kakor mi sedaj doživljamo tu v Berlinu. I. K-er.

Današnji program

Tretji dan olimpijskega tekmovanja, torek 4. avgusta obsega naslednji spored:

Lahka atletika. Dopoldne: ob 10.30 skok v daljino (izločilne borbe; najmanjša predpisana mera 7 m; jugoslovanski rekord dr. Buratoviča znaša 698 cm); disk — ženske izločilne borbe; najmanjša mera 36 m; svetlovni rekord brani Nemka Mayermayer z 48.31).

Tek na 200 m (prvi predtek; svetovni rekord brani Jesse Owens z 20.5, jugoslovanski rekord izenačen po Kovačiču je 22.4). Popoldne ob 15. medteka na 400 m preko zaprek, ob 15.15 mef diska — ženske finalna borba; 15.30 drugi predtek 200 m, ob 16. finale v teku 100 m dame; 16.30 finale v skoku v daljino; 17.30 finale 400 m zapreke; 17.45 finale 800 m in ob 18. predteki na 5 km (tu nastopi za jugoslavijo drž. prvak hvc Krevs — njegov rekord je 15:31.4; Finci tečejo za celo minuto bolje).

Borenje. (Dopoldne in zvečer v nemški dvoran). Jugoslavija tu nastopa.

Moderni olimpijski petboj (nima mo zastopnikov).

Mečevanje (naši zastopniki so se častno plasirali v semifinale, a so tu morali kloniti veliko močnejšim Madžarom, ki so ponovni pretendenti za svetovno prvenstvo).

Hokej (ne nastopamo v tej panogil). — Enako nogomet in polo.

Danes pirčno tudi tekme v jadrnanju, kjer nastopi za jugoslavijo edini tekmovalce Kerlo Bauman iz Splita, ki je sedaj dajic časa treniral v Kielu.

Radio oddajne postaje bodo javljale poročila iz berlinskega stadiona ob: 12.45 Berlin, 13.15 Dunaj, 17. Berlin in Praga, 17.40 Varšava, 19. vse nemške postaje, 19.10 Dunaj, 21. Budimpešta, 22. Varšava in Beromünster in ob 22.30 Sofens. Ljubljana javlja ob običajnih urah, razvidnih iz dnevnega radio programa.

Drevi ob pol 21. na Primorju:

Admira : Ljubljana

Odlični dunajski nogometaši, ki uživajo tolikšen ugled zaradi posebnih sposobnosti in dovršene igre, gostujejo drevi ob pol 21. uri v nočni propagandni tekmi proti našemu zastopniku v državnem prvenstvu in v ligi SK Ljubljani. Prvak Dunaja in Avstrije je vprav v letošnjem prvenstvu za polnih 5 točk pred drugoplasirano vienno in za nič manj kot 11 točk pred Rapidom — ki je šele tretji. V goste prihaja Admira s svojimi številnimi »asi«. Tako bomo videli v голу popularnega Platzerja, v napadu odlične strelec Schalla, Vogla I. in II., v obrambi Urbanka in Ludwiga, kot srednjega krilca pa Striberja. Moštvo izgleda zaradi močnih pojav igralcev preje robustno kakor fino. Igrajo pa vsi zelo temperamentno, odločno in kar je važno zelo — plodno. Strelici Admire vodijo v tabeli najboljših »golgeterjev«. — Kakor znano, je Admira gostovala v soboto in nedeljo v Zagrebu, kjer je prvi dan dosegla profi komb, moštvo Haška in Concordie uspeh 3:3 (3:2), v nedeljski tekmi z Oradionskim pa je zmagala z 2 : 0. Tekma je za Ljubljano velikega prestižnega pomena, četudi je gotovo, da v tehničnem pogledu odličnim gostom nismo še dorasli. Našemu moštvu pomenja nocojšnja prireditev brez dvoma resen in zelo koristen trening, tak pred pričetkom ligitnih tekmovanj.

Torej ob pol 21. vsa športna Ljubljana na Primorje, kjer gostujejo dunajski profesionalni prvaki.

Postavi moštev za nocojšnjo tekmo Admira : Ljubljana sta naslednji: Admira : Platzer, Ludwig, Marischka, Hartl, Stoiber, Hahemann, Vogl I, Urbanek, Schall, Bican, Vogl II. — Ljubljana : Roži, Bertonec, Zitnik II, Repotočnik, Ločan, Boncelj, Slapar, Lah I, Jež, Pečeta, Jug I.

Vstopnice so ves dan v predprodaji v kavarni Evropa, trgovini »Rokavičar« v Prešernovi ulici in pri »Bizjak«, trgovini s krznom na Kongresnem trgu. — Blagajne bodo 4. Za člane, starešine, kolezarje in avtomobiliste za 4. tribuno. — Ob 19.15 je predtekma Ljubljana B : Reka. Blagajne se bodo odprle ob 18.

Športni dan v Novem mestu

Novo mesto, 2. avgusta.

SK Elan je za današnji športni dan povabil v goste ljubljansko Ilirijo in Primorje, ki sta sodelovala s številno ekipo. Za Novo mesto so bile prireditve zelo zanimive in je le želeli, da bi čimprej zopet prišli simpatični gostje na obisk.

Rezultati so naslednji: v štafeti skozi mesto, ki je bila že dopoldne na progi (800—400—200—100 metrov) je zmagalo med 5 moštvi Primorje (Zorga A, Nabernik, Vahtar, Marek) 3:37.3. Drugi je Elan I 3:42.3, tretja Ilirija 3:42.5. Pri popoldanskem mitingu je bilo 11 točk programa. Domačini — Elanovci so zmagali v treh juniorskih disciplinah. Odličien je njihov junior Vukšinič, prvi na 100 m 12.1 in v metu diska 35.27; junior Černe pa v daljino 5.32. Vsa ostala prva mesta so po večini pobrali Ilirijani, tako Zupančič Neli na 100 m z 12 sek. in v metu diska — seniorjev, Svetek R. v skoku v daljino 5.92 in skokom v višino z 1.71, skupno z Marekom (Primorje); junior Ilirije Bratovž je postal že dober skakač v višino. Dosegel je 158 cm, v troskoku pa 11.71 in obakrat zmagal. Na 1500 m so pri juniorjih in seniorjih zmagali Primorjani. Prvi 4:33.4. Nabernik, pri sen. pa Zorga A. 4:22.6 in le za prsa za njim klubski drug Srakar.

Domžale

Strelska družina v Domžalah je imela dne 25. in 26. julija svoje drugo nagradno strelsko tekmovanje, katerega so se udeležile ljubljanska, kranjska in mekinjska strelska družina. Borba je bila zelo ostra, kar pričajo dosežene točke. Rezultati: Družinska tarča: 1. Domžale 420 točk, 2. Kranj 417 točk. Zmagovalna tarča: 1. Lončnikar (Kranj) 108, 2. Juvan (Domžale) 103, 3. Pirc (Domžale) 97, 4. Rozman (Domžale) 94, 5. Pavlič (Domžale) 93 točk. Tolažilna tarča: 1. Kovač (Ljubljana) 89, 2. Pirc (Domžale) 88, 3. Senica (Domžale) 88, 4. Rozman (Kranj) 86, 5. Kernik (Lukovica) 85 točk. Srnjak: 1. Pavlič (Domžale) 24, 2. Regali (Kamnik-Mekinjje) 21, 3. Senica (Domžale) 19, 4. Heinrichar (Ljubljana) 18, 5. Kajfež (Domžale) 18 točk. Damska tarča: 1. Erbežnik L. 48 točk, 2. Milič Levinka 42 točk. Dobe Domžale. Mladinska tarča: 1. Judež 80, 2. Voldan Vid 70, 3. Mišvel 66, 4. Hafner 66, 5. Repušek 56 točk. —

Upravni svet in ravnateljstvo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani naznanja, da je umrl danes njen podravnatelj, gospod

Ivan Hieng

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 5. avgusta ob 17 izpred mrtvaške veže državne bolnišnice.

Pokojniku, ki si je iztekel s svojim požrtvovalnim in neumornim delom nevenljivih zaslug za procvit zavoda, ohranimo trajen in časten spomin.

Ljubljana, dne 3. avgusta 1936.

Uradništvo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani javlja tužno vest, da je umrl danes po kratki in mučni bolezni njihov dobri tovariš, podravnatelj, gospod

Ivan Hieng

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 5. avgusta t. l., ob 17 izpred mrtvaške veže državne bolnišnice.

Blagega tovariša ohranimo trajno v hvaležnem spominu!

Ljubljana, dne 3. avgusta 1936.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovnjaški oglesi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali ogles Din 10.—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enkolonska 3 mm visoka peltina vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znakno.

Službo dobe

Izložbenega aranžerja samostojnega, ki je obenem dober prodajalec ter v manufakturni in modni stroki popolnoma verziran, sprejme tvrdka Valentin Hladin, Celje. b

Iščem družabnika za mizarstvo obrt. Potrebno je nekaj denarja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Agilnost« 11323. b

Postrežnico
za ves dan sprejem takoj. Naslov v upravi Slovenca pod št. 10.000. b

Čevljarskega pomočnika
za naročena dela takoj sprejme Tomaž Stifter, Sv. Peter v Sav. dol. b

Sprejem žensko
v pisarno proti hrani in stanovanju. Prednost z dežele, perfektna nemščina. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »77«-11327. b

Prodajalka
mešana stroka, popolnoma veča manufakture — se sprejme za 1. september. Ponudbe brez priloge znak z navedbami referenc upravi »Slovenca« pod št. 11139. (b)

Mlin. pomočnik in učenc
zdrava in pošena, dobila službo pri Jože Košir, valjični mlin, Škofja Loka.

Širite »Slovenca«!

Službe iščejo

Krojaški pomočnik
(za moška dela) z dobri mi spričevali išče službo - kjerkoli. Nastop takoj. Vogrin Izidor, Bogojina 95, Prekmurje. (a)

Dekle
izučena šivanja, išče službo kot pomoč boljši gospodinj. Naslov v upravi Slovenca št. 11344. (a)

Vajenci

Tapetniškega vajenca
pridnega in poštenega takoj sprejem. - Bernard Maks, tapetnik - Kranj.

Dijaki

3 do 4 dijakinje
z vso oskrbo, od boljših družin, sprejem. Naslov v upravi št. 11324. (D)

Objave

Preklic
Podpisana Habjan Frančiška iz Godešiča 4 obzavljam in preklicujem kot neosnovane žaljive govornice, katere sem razširjala o gospej Novine Mlin, babici na Godešiču, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopanja. Habjan Frančiška. (o)

Obrt

Soboslikar. in pleskar. delo
izvršuje najsolidneje in po najnižjih cenah Ant. Stiplošek, Ljubljana, Gerbičeva ul. 16. (t)

Bosch-service

izvršujem vsa popravila magnetov za avto-dynamo, zaganjače (Anlasser) ter vsa električna napeljava na avtomobilih in motoklikih. Lastne naprave za polnenje akumulatorjev. Vedno v zalogi vse tovrstne Bosch - proizvode. J. KRALJIC Ljubljana - Gosposvetska cesta 13. Tel. 25-35.

Stanovanja

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
moderno, z vsem komfortom, v novi hiši, z razen gostilne »Pri Kmetu« v Šiški — se poceni odda. (c)

Dvosobno stanovanje
parket, I. nadstr., s pritliklinami, se za 1. sept. odda trem odraslim osebam. Vodovodna c. 48. c

ISČEJO:

Stanovanje
3 do 4 sobe, z vrtom, v predmestju, blizu tramvaja, išče za september ali oktober družina. Ponudbe pod: »Sestero« na Slovenca pod P 11341. c

Posvetva

Hišo
tako poceni prodam. Kuhinja, 3 sobe, 2 kleti, lep prostor za drva, lep svinjak. Zraven nekaj zemlje s sadnim drevjem. Vse v dobrem stanju, 5 minut od cerkve, na lepem mestu. Lastnik: Marko Kure, Zagorje ob Savi. p

Vnajem

Velik prostor
svetel in suh, solčna lega, primeren za delavnico lahke obrti, poleg tu di stanovanje, se takoj odda. Šmartinska 10. n

Denar

Vloge vseh den. zavodov
vrednostne papirje vnovčujem in preskrbujem najbolje, izposlujem posojila na hranilne knjižnice najbolj ugodno. AL. PLANINŠEK, ag. bančne kreditne posle - Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. d

Posodim 14.000 Din
na knjižbo za Ljubljano. Ponudbe upravi Slovenca pod »14.000« št. 11347. (d)

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Prodamo

Sveža, debela jajca
zajamčena, zaboj 720 kosov 350 Din, franko vsaka železniška postaja, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Zopet znižane cene!

Buret, svilo že od 13 Din dobite v Trpinovem bazaru, Maribor, Vetrinjska 15.

Höntschi peč

trojne velikosti, za centralno kurjavo, pripravne za velevtrnarje ali tovarne, prodaja Sučević, Maribor, Slovenska ul. 8. l

Vsa letna oblačila,

lister, buret, kaša, v oddelku izdelavi dobite poceni pri Preskerju Sv. Petra cesta 14.

Kolesa

kromirana in ponikljana, najboljših nemšk. znamk, naprodaj po neverjetno nizkih cenah samo v No- vi trgovini, Tyrseva 36.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Koroške brusnice

(PREISELBEER) dnevno sveže, razpošilja od 5 kg naprej Zechner Henrik, Libeliče, Koroško.

Kupimo

Kupim vsako količino: arnikovega cvetja in suhe borovnice. Ponudbe z vzorcem na: Ant. Stergar, Kamnik. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Tinček in Tonček kot detektiva

121.

Ginljivo svidenje.

Tinček je padel na tla, morska sipa pa si je šla hladit pekoče rane v hladne morske valove.

Medtem je splav s Tinčkom, gorilo in Mukijem že pristal ob koralnem otočku. Gorila je z nastežaj razprostrtimi rokami drvela na kraj, kjer se je še pravkar dvoje bitij borilo na življenje in smrt. Hotela je pomagati svojemu varovancu, pa ji ni bilo več treba.

Ko je videla, da je Tinček živ in cel, ga je vzela v naročje in ga božala in ljubkovala kakor ljubeča mati svojega otročička.

Svidenje naših prijateljev je bilo tako ginljivo, da so v tem hipu celo meni, ki tole reč pišem, prišle solze v oči. Tinček in Tonček sta se prišla okoli rame in slovesno zapela v neskončno tišino širokega morja:

»Mi se imamo radi, radi, radi, radi, mi se imamo radi, radi prav zares!«

Da, da, iskreno in nesebično prijateljstvo je res nekaj lepega! Če bi se vsi, kar nas po tem svetu lazi ino gre, imeli tako radi, ter bi bratovsko delili med seboj veselje in žalost, srečo in bogastvo, potem pač ne bi bilo treba nobenih revolucij in ljutih vojn.

Alja Rahmanova:

20

Tovarna novega človeka

Roman.

Zanemarjeni otroci so tekali mimo v razcapanih oblekah in tako bledeh obrazov, da se je tovariš Vladimirov obrnil v stran. Nekateri so se pretepali kot besni; človek ni vedel, kaj daje njihovim očem ta vročični blesk: glad ali besnost.

Na vogalu ceste mu je vzbudil pozornost ogromen lepak, ki ga je vsak dan videl in ga imel za nekaj samo po sebi umevnega. Nosil je napis: »Duh uničevanja je duh nove graditve.« Dolga leta je delal z vsemi svojimi močmi, ravna se po tem geslu; zdaj pa si je mahoma zastavil grozno vprašanje: Je-li to tudi res? Naša komunistična ideja je zgrajena na veri v človeka: zanj, za človeka smo porušili vse staro, da bi mogel naposled graditi svojo novo državo. A zdaj se vprašam: Zakaj pa je bilo tolikokrat laže porušiti kot zgraditi? Zdi se pač, da je v človeški naravi nagon razdiranja močnejši kot nagon ustvarjanja. In s tem nismo računali. Zaupali smo čistosti človeške narave in nismo videli, da so ljudje po večini tatovi in sleparji. In ker se povzpnejo sleparji vedno laže kot drugi, je prišlo tako daleč, da smo vrgli našo čudovito idejo na cesto, kjer so jo pobrali sleparji. Posledica pa so te strahovite hiše, ti propali ljudje, to nad vse zanikrno gospodarstvo.

Ne, naša ideja je prava, čudovito lepa! Kriva je samo nepopolnost človeške narave, le ona sama! Zavreči ne smemo svoje ideje, ampak ljudi moramo kratko in malo prevzgojiti!

Hipoma se je tovariš Vladimirov obrnil. Sklenil je, da gre v svojo »Tovarno človeka«. Ta »tovarna« je bila od početka do konca delo njegovih rok; njej je posvetil

svoje najboljši moči in ves svoj prosti čas je prebil tam v pogovorih z novimi ljudmi. Trudil se je, da bi deloval z besedami, z dejanjem, s svojim zgledom. Vedno je bila njegova skrb, nabaviti zadostna življenjska sredstva; za vsak stol, vsako kladivo, vsak žebelj se je tepel z vsemi mogočimi oblastmi. Pokazati je hotel, da nastajajo roparji, morilci in tatovi samo iz napačnih družabnih razmer in da zadošča, da jih prestavimo v človeško okolico, jih naučimo delati, jim zaupamo, pa bomo napravili iz izvržka stare družbe cvet nove.

Zločinstvo, si je dejal, je posledica socialne neenakosti. Buržujskemu učenjaku Lombrosu je hotel postaviti nasproti svojo »Tovarno človeka«, hotel je dokazati, da v človekovem ustroju ni celice, ki bi podedovale nagnjenje k zločinu. Hotel je dokazati, da je le družba tista, ki je prisilila človeka na najnižjo stopnjo in da je prav gotovo mogoče spraviti tatove in morilce nazaj v družino proletariata.

»Tovarna človeka« ali »Delavska občina GPU«, kakor se je uradno imenovala, je bila v enem izmed najodličnejših poslopij mesta. Prej je bilo poslopje last nekoga veletrgoveca s čajem. Med revolucijo je potem večkrat menjalo svojega lastnika: bilo je vojašnica za bele in rdeče, bilo je bolnica in borza dela, dečji dom in gozdarska uprava. Koliko dela je imel, da je vrgel gozdarje iz te hiše in spravil pod streho svojo novo »Tovarno človeka«! Peljati se je moral v Moskvo, pretrpeti nešteto razburjenj, sporov in ponižanj, preden je dosegel svoj cilj. Potem je obiskal najboljše osebe: morilce, poklicne tatove, prostitutke. Spravil jih je pod streho in jim pustil svobodno delavno življenje brez nadzorstva. Vsak se je moral priučiti kakšnemu rokodelstvu. Kot plačilo za svoje delo so dobivali razmeroma dobro hrano, dobro plačo in dobro stanovanje, prosti čas pa so preživljali v dobro opremljenem klubu, v katerem se je ves dan razlegal hreščeci glas zvočnika...

Pavla Hieng roj. Mejač javlja v svojem in v imenu svojih sinov, Janeza in Andreja ter v imenu ostalega sorodstva, da je danes umrl njen nadvse ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Janez Hieng

podravnatelj Kredit. Zavoda za trgov. in ind. v Ljubljani

Pogreb dragega rajnega se bo vršil v sredo, dne 5. avgusta 1936, ob 5 popoldne iz mrliške veže Splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Vse, ki so ga poznali, prosimo, da ga ohranijo v najlepšem spominu.

Ljubljana, dne 3. avgusta 1936.

Pa kaj je bilo danes z njimi? Tudi mu je začelo marsikaj postajati nevšečno. Ta umazanija na marmornatih stopnicah, te razmetane luščine sončnice!

»Zakaj stopnice niso počiščene?« je nenadoma zarjovel, da je zabobnelo po vsej hiši. Službujoči hišnik je priskočil z mračnim obrazom. Bil je izredno velik človek in obleka je visela na njem kot na ptičjem strašilu; vse je bilo raztrgano: hlače, škornji, ki so jim manjkali trakovi, srajca z odpetim ovratnikom, na katerem ni bilo niti enega gumba.

»Kaj pa je, tovariš Vladimirov?« je vprašal in pljunil na tla. »Saj vendar nismo v zavodu za hčerke iz višjih slojev! Zaradi dreka še ni nihče umrl!«

»Kje pa je drugi službujoči? Zakaj imaš ti danes službo? Kje je Puzankov?« je vprašal jezo tovariš Vladimirov, ne da bi bil poslušal njegovo opravičevanje.

»Puzankov je pobegnul. Poglejte!« je odgovoril in mu podal cunjast papir.

Ko bi bil kdo tovarišu Vladimirovu sporočil, da so beli zavzeli mesto in prihajajo, da ga primejo, bi bilo to napravilo nanj manjši vtis kot sporočilo o begu Puzankova, ki ga je izmed vseh prebivalcev svoje »Tovarne človeka« najbolj cenil. Ta Puzankov — dečko devetnajstih let — ga je izmed vseh najbolj spominjal na Savo Andrejeva. Bil je mrk in predrzen, surov in bister, živel je smelo in ni poznal strahu. Imel je na sebi nekaj, kar je spominjalo na junake Gorkega. Puzankov je bil tat iz navade; njegovega očeta so ustrelili beli partizani, njegova mati je izgubila med meščansko vojno, ko se je nekoč peljala v mesto po živila. Nagnjenost k tatvini v Puzankovu je razlagal tovariš Vladimirov tako, »da ga je načela okolica«. Preskrbel mu je novo okolico, postavil ga na čelo naselbine — zdaj pa je pobegnul! Zakaj? Česa je pogrešal? S tresočo roko je razvil kos papirja in čital. Z roko, navajeno pisanja, je bilo napisano: »Bežim, ker predolgočasno.« Nobene besede več!

Celoletna naročnina na: Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.-, 3 vezane knjige Din 156.- ali mesečno Din 13.- Jugoslovanska knjigarna Kosmos.